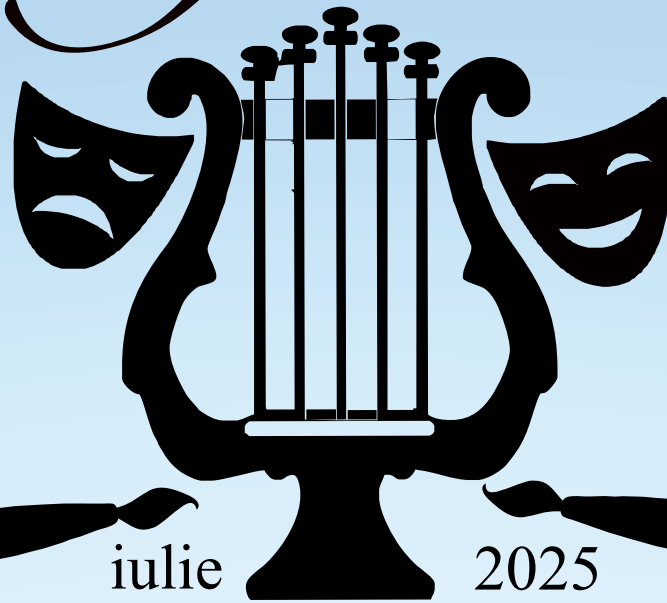

REVISTA

Orpheus

iulie

2025

Revista Orpheus

**revista elevilor și cadrelor didactice de la
Liceul de Arte „Cosntantin Brăiloiu” Târgu Jiu**

Târgu Jiu

2025

Cuprins

Formarea continuă ca premisă a perfecționării sistemului de educație muzical-instrumental	5
Integrarea tehnologiei în educația modernă.....	8
O intersecție esențială și profundă în era digitală: de la Informatică la Matematică.....	10
Educația între tradițional și digital.....	14
Pedagogical Research.....	16
Rolul muzicii de cameră în dezvoltarea abilităților de colaborare la elevi	20
Vioara ca instrument educațional: de la tehnică la expresivitate.....	22
Efectele benefice ale muzicii clasice	23
Metode didactice utilizate în procesul de evaluare	24
Rolul artei actorului în dezvoltarea cognitivă a copiilor	27
Orientări Metodologice Moderne în Educația Fizică și Sport.....	28
Modalități de realizare a educației estetice în cadrul orelor de arte vizuale	31
Ritmul Muzical: O Pulsatie Esențială a Experienței Umane și Artistice.....	35
Arta, voluntariatul și relațiile interumane.....	37
Utilizarea hărților Mentale în orele de Chimie	39
Exemplu de utilizare a instrumentelor digitale 3.0 la ora de limba română.....	45

Formarea continuă ca premisă a perfecționării sistemului de educație muzical-instrumental

Profesor Alina Diana Betej

Liceul de Arte „Constantin Brăiloiu” – Târgu-Jiu

Filosofia educației formulează unele principii care aduc amendamente serioase doctrinelor tradiționale. Școala clasică ne-a transmis ideea că pedagogia pianului are ca scop formarea muzicianului pianist, capabil să interpreteze cu măiestrie un repertoriu instrumental pe care să-l poată prezenta cu cât mai mare forță de convingere în public și totodată capabil să-și transmită arta, instruindu-i pe tineri. Având în vedere modul în care evoluează societatea umană în prezent, termenii problemei trebuie așezați pe coordonate diferite. În muzică ne confruntăm cu supremația „industrii” muzicale comerciale, în vreme ce amatorii de concerte și muzică de bună calitate se micșorează tot mai mult. Principala direcție de influențare trebuie să vizeze mediul educațional.

Atitudinea față de muzică și respectul pentru valorile muzicale autentice se pot implementa în primul rând în școală. Cheia pentru soluționarea problemei se află în mâna profesorului de muzică format, la rândul său, în școală, liceu și în universitatea de muzică. O primă cerință educativă stringentă se referă la educația antreprenorială. Prin aceasta urmărim să îl punem pe elev în situații reale din viață, în care să își însușească gustul inițiativei și plăcerea de a acționa în domenii economice. O a doua cerință educativă are ca obiectiv educația managerială, prin care vom cultiva abilitatea, plăcerea și nevoia de a organiza și de a conduce o activitate concretă. Prin educația antreprenorială și educația managerială, elevii vor învăța să-și evalueze mai bine șansele, riscurile unei inițiative și să se comporte firesc în condițiile societății libere cu o economie de piață. În școala de muzică, orientarea pentru viață trebuie să fie realizată cu mult tact și cu mare pricepere în primul rând de către profesorul de instrument. Prin inițierea în muzică a unui număr cât mai mare de tineri se vor evita atât eronatele aprecieri asupra efectelor muzicii.

Școala incluzivă, modelul școlii deschise către toți copiii își propune să soluționeze pedagogic, prin anumite strategii didactice, conceptul individualizării. Școala incluzivă este deschisă și flexibilă. Ea cultivă diferențele dintre indivizi, respectând diversitatea personalităților. Pentru educația pianistică, principalele beneficii ale unui atare mod de a realiza actul pedagogic rezidă, în diversificarea și multiplicarea tipurilor de elevi pianiști valoroși, în mărirea șanselor de succes școlar, în creșterea gradului de acces al copiilor la educația muzicală. Bucuria de a face muzică la pian va depăși astfel groaza de eșec, reținerea din timiditate de a-și exprima sentimentele, va contribui la spontaneitatea exprimării, la o comunicare mai bună a elevului cu semenii săi. În acest scop, profesorul de pian va fi

cel puțin în primii ani de școală mai blând, mai puțin exigent, mai participativ alături de elev la entuziasmul de a cânta și mult mai ponderat în solicitări. Nici presiunea, nici constrângerea, nici amenințarea nu pot caracteriza influența pedagogică în această perioadă. Violentarea fizică sau psihică este contraproductivă pentru procesul educativ și profund vătămătoare pentru cel educat.

Este de dorit realizarea unor proiecte și a unor programe experimentale inițiate de către profesori de educație muzicală, teorie și instrument în vederea educației pre instrumentale, la preșcolari. Activitățile pot fi desfășurate fizic sau în format online. Relația profesorului cu elevul trebuie să fie încărcată de afecțiune.

Potrivit teoriilor antropologice moderne, omul dispune de o capacitate nelimitată de a învăța atât din experiența proprie cât și din a altora. Omul își păstrează capacitatea de a învăța până la bătrânețe, fiind apt să se dezvolte spiritual mult după ce creșterea sau maturizarea a încetat. Astfel, se conturează obiectivele educației permanente, care ne preocupă în două aspecte:

- capacitatea de progres a absolventului pianist, care s-a desprins de școală și care urmează să-și continue perfecționarea profesională în libertate, pe cont propriu;
- pedagogia pianului pentru subiecți de vârstă matură, cu aspirația de a învăța să cânte la pian de plăcere, pentru îmbogățirea vieții lor spirituale sau care de formează în alte domenii muzicale și studiază pianul ca instrument auxiliar sau ca doua specialitate.

De o importanță deosebită în cadrul inter-relației profesor-elev se dovedește a fi comunicarea verbală. Avem în vedere funcțiile limbajului vorbit: funcția de comunicare, funcția denominativă, cea emoțional-expresivă, funcția reglatoare a activității nervoase, a proceselor psihice, funcția imperativ-persuasivă.

O problemă esențială a învățământului pianistic este aceea a finalității sale, așa cum o văd toți factorii implicați în actul educațional. Formarea pianistului de către profesor are drept scop al muncii transformarea omului în vederea făuririi operei și nu opera în sine, spune Durckheim. O serie de factori obiectivi și subiectivi sunt de natură să favorizeze o implicare excesivă în urmărirea performanței elevilor cu orice preț. Se perpetuează astfel o mentalitate a ratării, care, cultivată.

de profesor ca temei a compătimirii de sine, poate fi deosebit de nocivă pentru procesul de învățământ.

Formarea continuă în digitalizare se referă la procesul de actualizare și dezvoltare a competențelor digitale ale cadrelor didactice, adaptându-se la evoluția rapidă a tehnologiei. Aceasta include dobândirea de noi cunoștințe și abilități în utilizarea instrumentelor digitale, precum și înțelegerea implicațiilor sociale, economice și etice ale digitalizării.

Tehnologia avansează rapid, iar formarea continuă asigură că instituțiile de învățământ și cadrele didactice pot rămâne relevante și competitive. Digitalizarea oferă acces la noi servicii, oportunități de învățare și comunicare.

Câteva curențe ale învățământului instrumental românesc:

- ruptura dintre învățământul de cultură generală și cel de specialitate.
- lipsa de armonizare a studiului la instrument cu pregătirea și dezvoltarea auzului muzical prin disciplinele de educație muzicală, teorie- solfegiu, armonie, contrapunct.
- tendința de transgresare a psihologiei vârstelor în lupta profesorilor pentru performanța instrumentală.
- abordarea greșită a spiritului de competiție.
- lipsa unei viziuni a continuității pe verticală, a legăturii indisolubile între verigile ciclurilor școlare și, mai ales, lipsa de comunicare permanentă între structurile învățământului preuniversitar și universitățile de muzică.
- cvasi inexistența unei didactici universitare în domeniul muzical-instrumental.
- lipsa de suport material și moral din partea instituțiilor statului.
- lipsa tehnologiei digitale.

Formarea continuă în digitalizare este esențială pentru adaptarea la schimbările rapide din societate și economie. Este un proces continuu care implică dobândirea de noi cunoștințe, abilități și competențe pentru a utiliza eficient tehnologia și a participa activ la viața digitală.

Integrarea tehnologiei în educația modernă

*Prof. Bistreanu Eva Nicoleta
Liceul de Arte „Constantin Brăiloiu” Târgu Jiu*

Pedagogia în lumea digitală – diseminare

Participarea mea la cursul „Pedagogia în lumea digitală”, furnizat de Universitatea „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu a reprezentat o oportunitate valoroasă de formare profesională, oferindu-mi cadrul necesar pentru a înțelege, testa și implementa metode moderne de predare-învățare-evaluare susținute de instrumente digitale.

Am constatat că într-un peisaj educațional aflat în continuă schimbare, tehnologia devine nu doar un instrument util, ci o componentă esențială a procesului didactic. Participarea la cursul „Pedagogia digitală” a reprezentat o oportunitate valoroasă de formare profesională, oferindu-mi cadrul necesar pentru a înțelege, testa și implementa metode moderne de predare-învățare-evaluare susținute de instrumente digitale.

În primul rând, prin experiența formării am observat că acest curs a abordat concepte fundamentale ale pedagogiei digitale, punând accent pe competențele digitale ale cadrelor didactice, proiectarea didactică adaptată mediului virtual, utilizarea platformelor educaționale și strategiile moderne de evaluare. Prin exemple aplicative și activități interactive, am reușit să înțeleg importanța abordării centrate pe elev și rolul esențial al profesorului ca facilitator al învățării.

Astfel, platformele digitale utilizate au avut un impact deosebit în cadrul procesului de predare-învățare-evaluare, pentru că am integrat o serie de platforme și aplicații digitale care vor avea un impact vizibil asupra implicării și performanței elevilor.

- Google Classroom – va deveni spațiul principal de desfășurare a activităților didactice. Lecțiile, temele, feedback-ul și resursele educaționale vor fi organizate eficient, iar elevii vor avea acces permanent la conținutul predat.
- Kahoot! și Quizizz – vor fi utilizate pentru evaluarea formativă într-un mod atractiv, cu accent pe învățarea prin joc. Aceste instrumente vor stimula participarea elevilor, mai ales în mediul online.
- Padlet și Jamboard – vor încuraja colaborarea și exprimarea liberă a ideilor. Fie că vor avea de realizat hărți ale ideilor, reflecții sau postări creative, elevii vor fi mai implicați și mai motivați.
- Mentimeter – va facilita discuțiile interactive și sondajele în timp real, oferind elevilor posibilitatea de a-și exprima părerile anonim, dar cu impact în direcționarea lecției.
- Wordwall și LearningApps – vor fi utilizate pentru consolidarea conținutului predat prin activități dinamice, adaptate nivelului de învățare al elevilor.

În al doilea rând, importanța pedagogiei digitale este incontestabilă și integrarea pedagogiei digitale în activitatea mea didactică va aduce, în continuare numeroase beneficii:

- Creșterea motivației elevilor, prin utilizarea unor metode atractive și apropiate de stilul lor de viață digital.
- Îmbunătățirea calității învățării, prin accesul facil la resurse variate și feedback imediat.
- Dezvoltarea competențelor digitale atât în rândul elevilor, cât și al meu, în calitate de cadru didactic.
- Adaptarea conținuturilor și a metodelor la nevoile diverse ale elevilor, prin personalizarea învățării.

De exemplu, provocările și perspectivele te țin continuă efervescență.

Deși beneficiile sunt evidente, utilizarea tehnologiei în educație presupune și provocări: necesitatea echipamentelor adecvate, conexiunea la internet, formarea continuă a cadrelor didactice și adaptarea curriculei. Cu toate acestea, învățământul viitorului este unul digital, flexibil și centrat pe elev, iar noi, profesorii, avem responsabilitatea de a ne adapta și a crea contexte de învățare relevante și eficiente.

În concluzie, diseminarea cunoștințelor și a experienței dobândite în cadrul cursului de formare este obiectivul principal al acestui articol, intitulat „Integrarea tehnologiei în educația modern”. Participarea mea la cursul „Pedagogia în lumea digitală” a reprezentat un pas semnificativ în dezvoltarea mea profesională. Îmi propun să continui integrarea platformelor și resurselor digitale în activitățile mele didactice, să diseminez bune practici și să susțin o educație de calitate, adaptată vremurilor noastre.

Recomand această formare tuturor colegilor care doresc să răspundă provocărilor educației moderne cu profesionalism, creativitate și deschidere spre inovație.

O intersecție esențială și profundă în era digitală: de la Informatică la Matematică

Prof. Diaconu Nicolae

Interconexiunea dintre **informatică** și **matematică** este, în esență, simbiotică și profundă. Deși adesea percepute ca discipline distincte în curricula școlară sau universitară, informatica, în special cea teoretică și aplicată, își are rădăcinile adânc înfipte în concepte, teorii și principii matematice. De la logica booleană la algoritmi complecși, de la structurile de date la inteligența artificială și securitatea cibernetică, matematica oferă **limbajul, instrumentarul și cadrul abstract necesar pentru a înțelege, proiecta, analiza și optimiza sistemele informatice**. În era digitală, înțelegerea acestei relații nu este doar academică, ci este absolut crucială pentru inovație, dezvoltare tehnologică și pentru abordarea provocărilor complexe ale lumii contemporane.

I. Fundamentele Matematice ale Informaticii: Rădăcinile Comune

Pentru a înțelege profunzimea legăturii, trebuie să privim la fundamentele ambelor discipline. Informatica, așa cum o cunoaștem astăzi, nu ar fi existat fără contribuțiile decisive ale matematicienilor.

1. Logica Matematică și Arhitectura Calculatoarelor

Nucleul oricărui sistem informatic modern este reprezentat de **logica booleană**, dezvoltată de **George Boole** în secolul al XIX-lea. Acest sistem formal, care operează cu valori de adevăr (adevărat/fals sau 1/0), a permis transpunerea operațiilor de raționament în circuite electronice. Porțile logice (AND, OR, NOT, XOR), blocurile de construcție ale microprocesoarelor, sunt implementări fizice directe ale funcțiilor booleene. Fără această abstractizare matematică, designul și funcționarea hardware-ului computerelor ar fi fost de neconceput. Mai mult, **logica predicatelor** și **teoria demonstrației** oferă un cadru formal pentru verificarea corectitudinii programelor și a sistemelor software, un aspect vital în ingineria software de înaltă încredere. Capacitatea de a raționa formal, de a construi argumente valide și de a detecta contradicțiile – abilități cultivate prin studierea logicii matematice – sunt indispensabile oricărui programator sau arhitect de sistem.

2. Teoria Algoritmilor și Structurilor de Date: Eficiență și Organizare

Informatica este, în esență, studiul algoritmilor – seturi precise de instrucțiuni pentru rezolvarea problemelor. **Teoria algoritmilor**, o ramură centrală a informaticii teoretice, se bazează masiv pe concepte matematice pentru a analiza și compara eficiența acestora. **Analiza complexității algoritmilor** utilizează instrumente din **analiza matematică** (de exemplu, **notația Big O**, care descrie rata de creștere a timpului și spațiului de execuție în funcție de dimensiunea intrării) pentru a prezice performanța unui algoritm în condiții variabile. Această analiză matematică permite identificarea algoritmilor optimi pentru diverse sarcini, de la sortarea datelor la căutarea în baze de date gigantice.

De asemenea, **structurile de date** – modalitățile prin care informația este organizată și stocată pentru a fi accesată și manipulată eficient – sunt concepte intrinsec matematice. **Liste, arbori, grafuri, table hash** sunt toate structuri abstracte definite matematic, a căror eficiență și proprietăți sunt analizate folosind instrumente din **matematica discretă**. **Teoria grafurilor**, de exemplu, este omniprezentă: de la modelarea rețelelor sociale și a internetului, la determinarea rutelor optime în sistemele GPS, la planificarea logistică și optimizarea fluxurilor de date. Înțelegerea profundă a acestor structuri matematice permite dezvoltarea de software performant și robust.

3. Criptografia și Teoria Numerelor: Securitate în Era Digitală

Securitatea informației, un pilon al societății digitale, depinde direct de **criptografie**. Această disciplină, arta și știința securizării comunicațiilor și datelor, își are fundamentele solide în **teoria numerelor** și **algebra abstractă**. Algoritmi criptografici asimetrice, precum **RSA**, se bazează pe dificultatea computațională a unor probleme matematice precum **factorizarea numerelor prime mari**. Pentru a înțelege și a contribui la dezvoltarea sistemelor criptografice moderne, este indispensabilă cunoașterea unor concepte matematice avansate: **aritmetica modulară**, **grupuri**, **inele și corpuri** din algebra abstractă, **curbe eliptice** (utilizate în criptografia cu curbe eliptice - ECC), și **teoria complexității computaționale** (care evaluează cât de "greu" este să spargi un cifru). Fără aceste fundamente matematice, securitatea cibernetică modernă ar fi imposibilă.

II. Matematica la Avangarda Inovației în Informatică

Pe măsură ce informatica a evoluat, creând domenii noi și revoluționare, dependența sa de matematică a devenit tot mai pronunțată și mai vizibilă.

1. Inteligența Artificială și Învățarea Automată: De la Date la Cunoaștere

Probabil cel mai elocvent exemplu al convergenței dintre informatică și matematică în prezent este **intelența artificială (AI)** și, în special, **învățarea automată (Machine Learning - ML)**. Aceste domenii sunt construite pe un eșafodaj matematic robust:

- **Algebra Liniară:** Este coloana vertebrală a ML. Datele sunt adesea reprezentate ca **vectori** și **matrici**, iar operațiile precum înmulțirea matricelor, transformările liniare, descompunerea în valori singulare (SVD) sau analiza componentelor principale (PCA) sunt esențiale pentru preprocesarea datelor, antrenarea modelelor de rețele neuronale și reducerea dimensionalității.
- **Calcul Diferențial:** Vital pentru optimizarea algoritmilor de învățare. Procesul de **antrenare a modelelor ML** implică minimizarea unei funcții de cost (care măsoară eroarea modelului), iar acest lucru se realizează prin metode de **gradient descent**, care utilizează derivate parțiale și conceptul de gradient.
- **Teoria Probabilităților și Statistica Matematică:** Sunt indispensabile pentru înțelegerea și construirea majorității modelelor ML. De la **clasificare bayesiană** la **rețele bayesiene**, de la **regresia logistică** la **modelele probabilistice generative**, înțelegerea probabilităților, a distribuțiilor statistice, a inferenței și a testării ipotezelor este crucială pentru a lucra cu date incerte și pentru a construi modele predictive robuste.
- **Optimizare Convexă:** Multe probleme din ML sunt reformulate ca probleme de optimizare convexă, pentru care există algoritmi eficienți de găsimire a soluției optime globale.

Fără o înțelegere profundă a acestor concepte matematice, AI și ML ar rămâne la nivel de "cutii negre", iar inovația în domeniu ar fi severely limitată.

2. Grafica pe Calculator și Geometria Computațională: Lumea Vizuală Digitală

Crearea de lumi virtuale realiste, animații fluide și efecte vizuale impresionante în **grafica pe calculator** se bazează masiv pe **geometrie analitică**, **algebra liniară** și **calcul vectorial**. Reprezentarea obiectelor 3D, transformările (translație, rotație, scalare), proiecțiile (perspectivă, ortogonală) și algoritmi de iluminare (ray tracing, rasterizare) sunt toate operații matematice complexe. Fiecare pixel de pe ecran este rezultatul unor calcule matematice precise.

Geometria computațională, o subdisciplină care îmbină geometria cu algoritmi, se ocupă cu rezolvarea problemelor geometrice folosind calculatoare. Are aplicații extinse în design asistat de

calculator (CAD), sisteme informatice geografice (GIS), robotică și jocuri video. Studiul **curbelor și suprafețelor (Bezier, NURBS)**, utilizate în modelarea 3D, implică **calcul diferențial și algebră liniară** avansată.

3. Calcul Științific și Simulare: De la Teorie la Experiență Digitală

Domeniul **calculului științific** utilizează puterea de calcul a computerelor pentru a rezolva probleme complexe din știință, inginerie, finanțe și alte discipline, prin **simulări numerice**. Aceasta implică aplicarea intensivă a **analizei numerice** – un domeniu matematic care se ocupă cu dezvoltarea și analiza algoritmilor pentru rezolvarea aproximativă a problemelor matematice continue (de exemplu, rezolvarea ecuațiilor diferențiale parțiale, integrarea numerică, optimizarea). Inginerii utilizează simulări computaționale bazate pe modele matematice pentru a proiecta avioane, a simula fluxuri de fluide, a prezice vremea sau a modela comportamentul piețelor financiare. **Calculul paralel și distribuit** devine esențial pentru a rula aceste simulări masive, iar matematica (în special algebra liniară și teoria grafurilor) stă la baza optimizării acestor sisteme de calcul.

III. Contribuții Reciproce și Provocări Viitoare

Relația dintre informatică și matematică nu este unidirecțională. Informatica, la rândul ei, a influențat și continuă să influențeze matematica:

- **Demonstrații Asistate de Calculator:** Calculatoarele au fost utilizate pentru a verifica sau chiar a descoperi demonstrații matematice complexe (ex: Teorema celor patru culori).
- **Explorarea Matematică:** Programarea permite matematicienilor să exploreze noi structuri, să genereze exemple și contraexemple, sau să vizualizeze concepte abstracte care ar fi altfel inaccesibile.
- **Noi Ramuri ale Matematicii:** Apariția informaticii a stimulat dezvoltarea unor noi ramuri ale matematicii, cum ar fi **teoria complexității computaționale**, **logica computațională** sau **teoria informației**.

Provocările viitoare în ambele domenii sunt, de asemenea, profund interconectate. Dezvoltarea **calculului cuantic**, de exemplu, necesită o înțelegere profundă a **algebrei liniare complexe** și a **mecanicii cuantice**. Crearea unei **inteligente artificiale generale (AGI)** sau rezolvarea problemelor deschise în biologie sau fizică va necesita noi progrese atât în algoritmică, cât și în modelarea matematică.

Concluzie

Relația dintre informatică și matematică este una de interdependență profundă, o simbioză esențială care a propulsat era digitală. Matematica nu este doar un instrument pentru informatică, ci reprezintă limbajul său fundamental, cadrul său conceptual și motorul său inovator. Fie că vorbim despre arhitectura hardware, algoritmi, securitatea datelor, inteligența artificială sau grafică pe calculator, fundamentele matematice sunt omniprezente și indispensabile. O înțelegere solidă a principiilor matematice nu doar îmbunătățește abilitățile de programare și de rezolvare a problemelor, dar permite informaticienilor să gândească abstract, să inoveze la granița cunoașterii și să construiască tehnologii care modelează și vor modela viitorul nostru. În cele din urmă, a fi un bun informatician înseamnă, în cea mai mare parte, a fi un bun gânditor matematic – un inginer al abstractizării și logicii.

Bibliografie

1. **Knuth, D. E. (1997).** *The Art of Computer Programming, Volumes 1-4A*. Addison-Wesley Professional. (Această serie monumentală demonstrează explicit și în profunzime legăturile intrinseci dintre algoritmi, structuri de date și diverse ramuri ale matematicii, fiind o resursă indispensabilă pentru orice informatician serios.)
2. **Rosen, K. H. (2018).** *Discrete Mathematics and Its Applications*. McGraw-Hill Education. (Un manual standard și extrem de complet, care acoperă fundamentele matematicii discrete – logică, teoria mulțimilor, combinatorică, teoria grafurilor, relații, algebră booleană – toate esențiale pentru informatică.)
3. **Strang, G. (2016).** *Introduction to Linear Algebra*. Wellesley-Cambridge Press. (Considerată una dintre cele mai bune introduceri în algebra liniară, cartea lui Strang este fundamentală pentru înțelegerea conceptelor din grafică pe calculator, inteligență artificială, învățare automată și optimizare.)
4. **Cormen, T. H., Leiserson, C. E., Rivest, R. L., & Stein, C. (2009).** *Introduction to Algorithms*. MIT Press. (O lucrare de referință universal recunoscută pentru algoritmi și structuri de date, prezentând o analiză riguroasă a complexității și corectitudinii algoritmilor folosind un aparat matematic solid.)
5. **Goodfellow, I., Bengio, Y., & Courville, A. (2016).** *Deep Learning*. MIT Press. (O carte esențială pentru oricine studiază învățarea profundă, cu secțiuni introductive robuste dedicate matematicii necesare – algebră liniară, calcul, probabilități și optimizare – subliniind rolul fundamental al matematicii în AI modernă.)
6. **Sipser, M. (2012).** *Introduction to the Theory of Computation*. Cengage Learning. (Oferă o perspectivă riguroasă asupra bazelor matematice ale computației, explorând concepte precum teoria automatelor, computabilitatea și teoria complexității computaționale, care definesc limitele a ceea ce poate fi calculat.)
7. **Shor, P. W. (1994).** *Algorithms for quantum computation: discrete logarithms and factoring*. In *Proceedings 35th Annual Symposium on Foundations of Computer Science*. IEEE. (Un articol seminal care demonstrează legătura profundă dintre teoria numerelor și noile frontiere ale informaticii, precum computația cuantică, prin exemplul algoritmului Shor pentru factorizare.)
8. **Press, W. H., Teukolsky, S. A., Vetterling, W. T., & Flannery, B. P. (2007).** *Numerical Recipes: The Art of Scientific Computing*. Cambridge University Press. (O resursă practică care detaliază metode numerice și algoritmi implementabili, arătând cum conceptele matematice abstracte devin instrumente concrete pentru calculul științific și simulare.)
9. **Stinson, D. R. (2006).** *Cryptography: Theory and Practice*. CRC Press. (Explorează bazele matematice ale criptografiei, punând accent pe teoria numerelor, algebra abstractă și complexitatea computațională ca piloni ai securității informației.)
10. **Foley, J. D., van Dam, A., Feiner, S. K., & Hughes, J. F. (1995).** *Computer Graphics: Principles and Practice*. Addison-Wesley. (Un text clasic în grafica pe calculator, care detaliază aparatul matematic – geometrie, algebră liniară, calcul vectorial – necesar pentru a crea imagini generate de calculator.)

Educația între tradițional și digital

Prof. DIACONU MARIA-ELISABETA
Colegiul Economic „Virgil Madgearu”, Târgu Jiu

„Să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze.” (Maria Montessori)

În zilele noastre, problematica educației este abordată în strânsă legătură cu problematica lumii contemporane, o lume caracterizată prin numeroase transformări, prin schimbări în toate domeniile, determinate de progresele în domeniul științei și tehnicii, proliferarea informației, evoluția nevoilor materiale și spirituale ale oamenilor.

Astfel, în condițiile unei globalizări tot mai accentuate și a modernizării societății, rolul educației poate fi privit, în special, ca având, o influență complexă, menită să determine atât pregătirea tinerei generații, din toate punctele de vedere, pentru ca aceasta să se poată integra repede și cât mai bine în societate, cât și menținerea omului, pe parcursul vieții sale, la nivelul cerințelor societății în continuă schimbare și restructurare.

Tema educației între tradițional și digital este una de mare actualitate, având în vedere transformările rapide prin care trece societatea în contextul progresului tehnologic. Discutând acest subiect, putem aborda mai multe aspecte importante:

1. Metodele de predare

- *Educația tradițională* se bazează pe metode clasice de predare, cum ar fi lecțiile frontale, interacțiunea directă profesor-elev și utilizarea materialelor tipărite (manuale, caiete etc.)
- *Educația digitală* folosește tehnologia pentru a facilita învățarea. Aceasta include platforme de e-learning, resurse digitale (video, audio, prezentări interactive), și instrumente online pentru evaluare și colaborare.

2. Accesibilitatea și flexibilitatea

- *Educația tradițională* poate fi limitată de locația fizică a instituțiilor de învățământ, programul fix al cursurilor și accesul la resurse educaționale.
- *Educația digitală* oferă acces mai larg la resurse educaționale din orice loc cu conexiune la internet, flexibilitatea de a învăța în ritm propriu și oportunități pentru învățare personalizată.

3. Interacțiunea și feedback-ul

- *Educația tradițională* oferă o interacțiune directă și imediată între profesori și elevi, care poate îmbunătăți comunicarea și feedback-ul personalizat.
- *Educația digitală* poate facilita feedback-ul rapid și continuu prin instrumente automate de evaluare, dar poate limita interacțiunea personală și directă.

4. Dezvoltarea competențelor

- *Educația tradițională* poate accentua dezvoltarea competențelor cognitive și sociale prin interacțiuni directe și activități de grup.

- *Educația digitală* favorizează dezvoltarea competențelor digitale și de auto-gestionare, esențiale în lumea modernă, dar poate necesita o disciplină mai mare din partea elevilor.

5. Provocări și oportunități

- *Provocările educației tradiționale* includ limitările în integrarea tehnologiei moderne și adaptabilitatea la nevoile elevilor din era digitală.
- *Provocările educației digitale* includ accesul inegal la tehnologie, riscul izolării sociale și dependența de resursele digitale.
- *Oportunitățile educației tradiționale* constau în menținerea unei structuri educaționale bine testate și a unei interacțiuni umane esențiale.
- *Oportunitățile educației digitale* includ inovarea pedagogică, accesul la o gamă largă de resurse și metode noi de evaluare și învățare personalizată.

6. Studiile de caz și exemplele practice

- *Educația tradițională* are exemple de succes în multe școli și universități renumite care au păstrat metodele clasice de predare și interacțiune.
- *Educația digitală* a fost exemplificată prin programe de succes precum Khan Academy, Coursera, și platforme de învățare hibridă folosite în universități moderne.

7. Viitorul educației

- Este probabil ca viitorul educației să implice un model hibrid, combinând elemente tradiționale și digitale pentru a crea un sistem de învățământ adaptabil și eficient.
- Tendințele indică o creștere a utilizării tehnologiei în educație, dar și o recunoaștere a valorii interacțiunii umane și a metodelor tradiționale.

În concluzie, educația între tradițional și digital este o oportunitate de a îmbina cele mai bune practici din ambele contexte pentru a crea un sistem educațional robust și adaptabil la nevoile contemporane ale elevilor.

Bibliografie:

1. Cristea S., *Pedagogie generală – managementul educației*, EDP, București 1996
2. Cucuș C., *Pedagogie*, Editura Polirom, București, 2004
3. Jinga I., Istrate E., *Manual de pedagogie*, București, Editura All Educational S.A., 1998
4. Macovei, Elena, *Pedagogie*, Editura Didactică și Pedagogică, 1997
5. Șofran O., *Instrucție și educație*, Editura Enciclopedică, București, 1970.

Pedagogical Research

By Guran-Lupulescu Ileana Carmen

Presentation and interpretation of the data

Many language teachers harbour a deep mistrust of tests and testers, fact which is frequently well-founded. It can not be denied that a great deal of language testing is of very poor quality. Too often language tests have a harmful effect on teaching and learning and too often they fail to measure accurately whatever it is they are intended to measure.

The effect of testing on teaching and learning is known as backwash. The backwash can be harmful or beneficial. If a test is regarded as important, then preparation for it cannot come to dominate all teaching and learning activities. And, if the test content and testing techniques are at variance with the objects of the course, then is likely to be harmful backwash. An instance of this would be where students are following an English course, which is meant to train them in the language skills necessary for university study in an English-speaking country. If the skill of writing, for example, is tested only by multiple choice items, then there is great pressure to practice such items, rather than practice the skill of writing itself. This is clearly undesirable and it is an example of harmful backwash. However, backwash may not be only harmful; it can be positively beneficial indeed. Davies said that: 'the good test is an obedient servant since it follows and apes the teaching'. It is true or not? Are tests inaccurate all the time? The proper relationship between teaching and testing is surely that a partnership. It is true that there may be occasions when the teaching is good and appropriate and the testing is not; this leads to harmful backwash and seems to lead Davies to confine testing to the role of servant of teaching. On the other hand, there are cases when teaching is poor and inappropriate and testing is able to exert a beneficial influence, but testing can not be expected to follow teaching, it should be supportive of good teaching and where necessary, exert a corrective influence on bad teaching. If testing always had a beneficial backwash on teaching, it would have a much better reputation amongst teachers.

The question is: 'Do you really need tests? Could we do better off without language tests?' teaching is, after all, the primary activity; if testing comes in conflict with it, then it is testing that should go, especially when it has been admitted that so much testing provides inaccurate information. This is a plausible argument, but there are other considerations, which might lead to a different conclusion.

Placement testing and diagnostic testing occur before teaching, when backwash is not such a direct issue. It is with formal examination however that backwash becomes important, and where backwash can become a problem.

When you teach an exam subject, you take an extra responsibility. The pupils in your class have the right to expect you to help them pass the examination. But after what statement should we, the teachers, guide ourselves in all our activities?

An effective, goal-oriented teaching-learning sequence contains well specified objectives, productive classroom activities, and a sufficient amount of feedback to make students aware of the strength and weaknesses of their performance. Feedback and evaluation are inseparably related to both instructional objectives and classroom learning activities and are indispensable elements in the learning process. Without the benefit of appropriately selected learning activities students are unlikely to comprehend language or to develop communication skills; and without feedback and evaluation to apprise them to the results of their efforts many will be unable to monitor their progress adequately.

Research on teaching, testing and evaluating degrees of comparison in English

The primary purpose of evaluation in the classroom is to judge the achievement of both students and the teacher. Evaluation of achievement makes improvement possible as by averages of evaluation, strengths and weaknesses are identified. It is a final step in the sequence toward mastery of content and accomplishment of objectives.

That is why, while teaching and consolidating the structure I have already discussed about, I gathered all the data instruments needed. I understood which the weakest points were and I tried to decide upon certain activities to apply to my students, so that I could help them understand better. Therefore, I decided to administer the same tests to two parallel groups, having the same level- the twelfth grade- of music and art profile, advanced English, both studding the same textbook” Just Right”.

It must be mentioned here that the types of the exercises they had to solve in the tests had already been approached in the English classes. So, they were not new to the students who were supposed to have this minimal knowledge of how to handle the kind of requirements.

Testing the progress of learners can be considerable value for teachers because they might want to know how much instruction is needed before the students have reached the grammar threshold level which is necessary for the comprehension of authentic materials or for producing authentic-like materials. Information on learners’ grammar at the same stage of instruction can show how realistic the expectations of a given grammar syllabus are, or what would constitute an optimal syllabus.

The advantages of the two tests compared and contrasted in this research are twofold:

a) taken together, the results can provide a comprehensible picture of learners’ grammar knowledge at a certain stage of language development;

b) by comparing the results for each individual, it was possible to find out the relationship between different aspects of grammatical knowledge in learners of the same age and level but belonging to separate groups and the changes that may occur because of this in their learning process of the topic in discussion.

The method used is a teacher training -experiment - which involves quantitative determination, by measurement of the phenomena investigated. On this basis, it is offered the opportunity to highlight the objectives of teaching and learning methods, assessment, used. Generalize the results obtained are great chances. It is an applied research method, which addresses a more limited issue in scope and it covers immediate application. It aims also to introduce innovations to improve instructional and educational activities.

Jean Piaget expressed in an interview, the simple observation of facts giving rise to the hypothesis: "Depart from observation, discover an interesting fact, is to reproduce the situation then, by making clear the factors involved ... Here the experimenting starts."

The specific hypothesis or research hypothesis is: the use of teaching-learning strategies, assessment varied, active and interactive, focusing on student-centred learning, aimed at achieving use of experience teaching and school progress.

Teaching experiment conducted, is considering two aspects of research:

- observant "problems which are really problems, whose solution must provide an improvement in school work ..." (E. Planchard)
- and improving, with the purpose: the discovery of new ways of achieving academic progress.

The research theme is: Adjectives and Adverbs at the Superlative and Comparative Form

THE NULL HYPOTHE SIS

The null hypothesis that seeks to be dismissed (rejected) after the completion of the analysis of the results achieved, is that academic progress would be made at the end may be due to chance or other uncontrolled factors, which may intervene in the process.

The research method was applied to a group of 56 twelfth grade students, representative of the population has been extracted (twelfth grades), the results obtained by examining samples would be generalized to the population. The experimental groups are:

- Control group, consisting of 28 students from class XII A
- Focus (experimental) group, consisting of 28 students from class XII B

Conclusion: it is envisaged during the experiment, these factors share annihilation by mixing samples with possible equalization of the two samples in terms of factors involved in conducting

research so that the similarity between them to be as concise as higher for experimental sample factor, managed to reveal. To achieve homogeneity, it is used statistical process control which consists in:

- pre testing of the two samples,
- the calculation based on data of statistical indicators, particularly those that express central tendency and variability.

THE EXPERIMENT ITSELF

The development of an experimental plan conducts experimental research. Such a strategic plan was developed by J. Dewey which, in essence, was taken over and agreed, it retained its currency and it can be played briefly in three relevant phases:

1. The first stage called pre-test phase - which involves the selection of the samples. An initial test was given to the students, which shows the students' level before beginning the experiment.

2. The second stage, which is the experiment itself

The experiment is designed in four stages, in each stage there were introduced new concepts regarding the topic of interest. After each two lessons a progress test, with different difficulty levels were applied. The lessons are designed to be completed in the modern manner, it was experienced the using of active and interactive methods and strategies, which are subject to student-centered learning. Learning activities were built on the relationship between the specific skills and the content to be studied and implemented in a student-intelligible form of communication appropriate to their level of development.

It is envisaged, focusing on practical activities involving frequent student involvement in operational thinking and practice effective and efficient skills and practical skill and intellectual labour.

The resources and teaching materials used in lessons are diverse and they are intended as facilitator of knowledge acquisition and training in particular skills and intellectual capacities.

3. The final stage called the post-test

In this stage it is appreciated the students level at the end of the experiment, it is also appreciated if the method used to appreciate the second stage is effective or not and it was evaluated the student progress in the two samples.

Factual material gathered in the three stages was processed using mathematical statistical methods. Acceptance or rejection of the null hypothesis and hence the admission or rejection of specific research hypothesis is based on calculating statistical indicators of significance, such as the student t test ", etc.

Rolul muzicii de cameră în dezvoltarea abilităților de colaborare la elevi

Prof. Gîlcescu-Hăidau Ștefania

Muzica de cameră reprezintă una dintre cele mai valoroase forme de expresie artistică și de interacțiune muzicală. Spre deosebire de interpretarea solo, muzica de cameră se bazează pe comunicarea și cooperarea strânsă dintre membrii unui ansamblu, fiecare interpret având un rol esențial și egal în construcția unei interpretări unitare. În școală, acest tip de activitate are un impact major asupra dezvoltării personale și profesionale a elevilor, stimulând abilități precum colaborarea, ascultarea activă, empatia și responsabilitatea colectivă.

1. ****Dezvoltarea spiritului de echipă****

Muzica de cameră presupune ca fiecare membru al ansamblului să fie atent la ceilalți, să își sincronizeze intențiile și să lucreze pentru un scop comun: realizarea unei interpretări armonioase. În cadrul repetițiilor, elevii învață să ofere și să primească feedback, să negocieze interpretări și să-și adapteze stilul pentru a susține coeziunea grupului. Această experiență creează un puternic sentiment de apartenență și colaborare, similar echipei dintr-un proiect sau unei comunități unite de același obiectiv.

2. ****Ascultarea activă și comunicarea nonverbală****

În ansamblurile camerale, comunicarea nu se face doar prin cuvinte, ci și prin gesturi, priviri sau respirație. Elevii devin mai atenți la detalii subtile, învățând să „asculte” nu doar sunetele, ci și intențiile colegilor. Această ascultare activă se reflectă ulterior în modul lor de a interacționa cu ceilalți, dezvoltându-le capacitatea de empatie și înțelegere.

3. ****Responsabilitatea individuală în cadrul grupului****

Fiecare instrumentist are o voce distinctă și un rol de neînlocuit în ansamblu. Spre deosebire de orchestra mare, unde anumite părți pot fi dublate, în muzica de cameră orice greșală sau lipsă de implicare este imediat vizibilă. Elevii învață astfel să fie disciplinați, să se pregătească individual pentru repetiții și să își asume responsabilitatea pentru succesul colectiv.

4. ****Creativitatea și negocierea artistică****

Muzica de cameră oferă libertatea de a lua decizii interpretative împreună, spre deosebire de orchestra condusă de un dirijor. Elevii învață să argumenteze artistic propriile idei, să negocieze și să găsească soluții creative care să mulțumească întreaga echipă. Această abilitate de negociere se reflectă și în alte contexte educaționale și sociale.

5. ****Dezvoltarea competențelor socio-emoționale****

Participarea la un ansamblu cameral contribuie la creșterea încrederii în sine și la dezvoltarea unor competențe emoționale valoroase. Elevii învață să gestioneze emoțiile în fața colegilor, să accepte criticile constructive și să transforme tensiunile într-o energie pozitivă, menită să creeze un act artistic autentic.

Concluzie

Muzica de cameră este mai mult decât un exercițiu muzical – este o lecție de viață. Prin colaborare, comunicare și responsabilitate, elevii dobândesc abilități care depășesc sfera artistică și care îi pregătesc pentru viitoarele provocări, indiferent de domeniul în care vor activa. Într-o lume în care lucrul în echipă este tot mai valorizat, muzica de cameră rămâne un instrument esențial pentru formarea unor oameni creativi, empatici și deschiși.

Vioara ca instrument educațional: de la tehnică la expresivitate

Prof. Gilcescu Nicolae

Vioara este unul dintre cele mai complexe și expresive instrumente muzicale, având un rol important în formarea personalității artistice a elevilor. Studiul viorii în școală nu presupune doar învățarea tehnicii de interpretare, ci și dezvoltarea sensibilității, disciplinei și creativității. Prin practicarea regulată, elevii descoperă nu doar sonoritățile specifice acestui instrument, ci și modalități de a se exprima prin muzică.

1. ****Dezvoltarea tehnicii instrumentale****

Primul pas în studiul viorii este stăpânirea poziției corecte, a arcușului și a intonației. Profesorul are un rol esențial în a ghida elevul spre dobândirea unui control tehnic solid, care va sta la baza oricărei interpretări. Prin exerciții constante, elevul își dezvoltă coordonarea, auzul muzical și atenția la detalii.

2. ****Construirea expresivității muzicale****

Vioara este un instrument care permite o paletă largă de nuanțe și dinamici. Odată ce elevii dobândesc încredere în tehnica lor, următorul pas este interpretarea expresivă, prin care muzica capătă profunzime. Profesorul îi încurajează să simtă emoția din fiecare frază și să o transmită prin sunet.

3. ****Beneficii cognitive și emoționale****

Studiul viorii dezvoltă răbdarea, concentrarea și perseverența. Elevii învață să își gestioneze emoțiile în fața publicului, să accepte feedback-ul și să lucreze constant pentru a progresa. De asemenea, interpretarea muzicală are un efect terapeutic, contribuind la echilibrul emoțional și la formarea unei gândiri analitice.

4. ****Integrarea viorii în activitățile de ansamblu****

Vioara este adesea folosită în muzica de cameră și orchestră, iar experiența de a cânta împreună cu alți elevi consolidează abilitățile de colaborare și ascultare activă. Aceasta îi ajută pe tineri să înțeleagă importanța contribuției fiecărui membru la succesul unui grup.

Concluzie

Studierea viorii în școală nu este doar un exercițiu muzical, ci o călătorie care formează caractere, dezvoltă empatia și cultivă pasiunea pentru artă. Prin echilibrul dintre tehnică și expresivitate, elevii descoperă nu doar cum să cânte, ci și cum să transmită emoții autentice prin muzică.

Efectele benefice ale muzicii clasice

Prof. Hosu Claudiu

Introducere

Muzica clasică este un gen muzical cu o istorie bogată, întinsă pe secole, care include lucrările compozitorilor precum Bach, Mozart, Beethoven sau Chopin. Pe lângă valoarea sa artistică incontestabilă, muzica clasică are numeroase efecte pozitive asupra sănătății mintale, emoționale și cognitive. Studii științifice au demonstrat că ascultarea muzicii clasice poate aduce beneficii reale în viața de zi cu zi.

1. Îmbunătățește concentrarea și memoria

Muzica clasică – în special cea cu tempo lent și structură clară – stimulează activitatea cerebrală, favorizând concentrarea și reținerea informațiilor. Este adesea folosită ca fundal sonor pentru studiu sau muncă intelectuală.

2. Reduce stresul și anxietatea

Ascultarea muzicii clasice poate calma sistemul nervos, reducând nivelul de cortizol (hormonul stresului). Multe persoane folosesc acest gen muzical pentru relaxare, meditație sau înainte de culcare.

3. Îmbunătățește somnul

Piese lente, precum cele ale lui Chopin sau Debussy, pot induce o stare de liniște favorabilă somnului profund și odihnitor. Muzica clasică este adesea recomandată în terapiile pentru insomnie.

4. Stimulează dezvoltarea intelectuală și emoțională

Expunerea la muzică clasică în copilărie contribuie la dezvoltarea inteligenței emoționale, creativității și sensibilității artistice. A fost legată de un mai bun control emoțional și de performanțe academice crescute.

5. Are efecte terapeutice

Muzica clasică este folosită în cadrul terapiilor muzicale pentru pacienți cu afecțiuni neurologice, cum ar fi Alzheimer, autism sau depresie. Are un rol important în reglarea stării de spirit și a echilibrului interior.

Compozitori recomandați

- Ludwig van Beethoven – Simfonia a 6-a („Pastorală”); Concertul pentru pian numărul 5- partea a doua
- Wolfgang Amadeus Mozart – Sonata pentru pian în Do major, K.545
- Johann Sebastian Bach – Preludiul în Do major (Clavecin bine temperat)
- Frédéric Chopin – Nocturnele
- Claude Debussy – Clair de Lune

Concluzie

Muzica clasică nu este doar o formă de artă, ci și o unealtă valoroasă pentru echilibrul nostru psihic și cognitiv. Fie că este ascultată în timpul studierii, relaxării sau meditației, aceasta are capacitatea de a îmbunătăți viața de zi cu zi și de a contribui la starea noastră de bine. O audiție constantă poate aduce beneficii semnificative pe termen lung.

Metode didactice utilizate în procesul de evaluare

*prof. inv. primar, Hirean Vasilica Delia
Liceul de Arte, Tg-Jiu, Gorj*

Evaluarea alături de predare și învățare reprezintă o componentă esențială a procesului de învățământ deoarece furnizează informații despre calitatea și funcționalitatea acestuia.

Conceptul de evaluare a evoluat de-a lungul timpului. La început se puna semn egal între evaluare și măsurare, apoi pedagogia prin obiective considera că evaluarea presupune stabilirea congruențelor dintre rezultatele școlare ale elevilor și obiectivele operationale prestabilite. În prezent, evaluarea presupune formularea de judecăți de valoare despre procesul și produsul învățării de către elev.

Metodele de evaluare indică calea prin care profesorul evaluează performanțele elevilor, identifică punctele tari și slabe ale procesului didactic.

Din punct de vedere istoric, metodele pot fi clasificate în **metode tradiționale** (evaluarea orală, evaluarea scrisă și evaluarea practică) și **metode moderne sau alternative**. Deoarece nu există metodă perfectă de evaluare propun combinarea acestora astfel încât evaluarea să ofere o imagine cât mai reală a cunoștințelor și competențelor pe care le dețin elevii.

Evaluarea are un rol foarte important atât în viața noastră de zi cu zi, cât și în procesul educațional, deoarece ne permite să ne identificăm punctele slabe și apoi să le corectăm. Din acest motiv am ales să tratez această temă și să identific care sunt metodele de evaluare care pot fi utilizate în procesul didactic.

Pe parcursul procesului didactic pot fi utilizate următoarele tipuri de **evaluări** : evaluarea inițială, evaluarea formativă și formativă și evaluarea sumativă.

Evaluarea inițială este realizată la începutul procesului de învățare fiind necesară pentru pregătirea optimă a unui program de instruire. Aceasta nu are rolul de control, ci este utilizată pentru a cunoaște comportamentul cognitiv al elevului, dacă acesta dispune de pregătirea necesară procesului educațional (cunoștințe, capacități, abilități, etc). Acest tip de evaluare are două funcții: de diagnostic și predictivă arătând condițiile în care cursanții vor putea să asimileze conținutul noului program de instruire. Astfel, dacă în urma acestei evaluări se constată că cursanții au anumite curențe, profesorul trebuie să organizeze înaintea începerii noului curs, un modul de recuperare pentru întreaga clasă sau doar cu anumiți elevi.

Evaluarea formativă și formativă indică faptul ca aceasta trebuie să fie făcută pe tot parcursul procesului de predare-învățare. Aceasta are rolul de a remedia lacunelor sau erorilor săvârșite de elevi, Acest tip de evaluare nu are scopul de a realiza un clasament al elevilor, ci de a compara performanțele elevilor cu anumite criterii stabilite dinainte. Funcția principală a evaluării formative și formativă este aceea de a lămurii/ conștientiza elevul asupra a ceea ce trebuie să învețe și a face funcțională reglarea și autoreglarea didactică.

Evaluarea sumativă are rolul de a realiza un bilanț la sfârșitul parcurgerii unui ansamblu de sarcini de învățare ce constituie un tot unitar. La sfârșitul acestei evaluări se acordă o notă, un calificativ sau un certificat sau diplomă. Din acest motiv mai este cunoscută ca fiind evaluarea certificativă. Deoarece este realizată la sfârșitul unui proces de educație aceasta nu mai poate influența cu ceva ameliorarea rezultatelor și refacerea procesului deja parcurs, dar oferă învățăminte pentru

desfășurarea unei viitoare activități didactice.

Este greu să se facă o delimitare clară între evaluarea sumativă și cea formativă-formatoare, deoarece înseși evaluările care sunt apreciate de cadrul didactic ca fiind formative îl îndreptățesc pe acesta să acorde note sau calificative, ori într-un asemenea context, așa-zisa evaluare formativă nu este, nici mai mult nici mai puțin, decât o evaluare sumativă deghizată.

Pentru ca procesul de învățământ să fie eficient este necesar ca pedagogul să utilizeze toate formele de evaluare.

Metodele alternative de evaluare cel mai frecvent folosite la ora actual în învățământul românesc sunt:

- Observarea sistematică a activității și comportamentului elevilor în timpul activităților didactice;
- Referatul;
- Portofoliul;
- Proiectul;
- Autoevaluarea.

Observarea sistematică a activității și comportamentului elevilor în timpul activităților didactice furnizează o serie de informații utile, greu de obținut pe alte căi constând în consemnarea metodică, fidelă și intenționată a diferitelor manifestări de comportament individual așa cum se prezintă ele în fluxul lor natural de manifestare și are la bază motivația de a cunoaște personalitatea elevului, a intereselor și preocupărilor lui vis-a vi de activitatea școlară, atitudinile sociale și comportamentul lui în public. Datele observate pot fi colectate în jurnalul sau caietul profesorului și pot fi utilizate prin asociere cu alte metode de evaluare.

Avantajul acestei metode e de natură psihopedagogică, determinând comportamentele reale din clasă, evidențiindu-se ca foarte utilă în situația elevilor cu cerințe speciale, însă are și dezavantajul că este mult subiectivă, cere mult timp și necesită folosirea și a altor metode de evaluare.

Referatul reprezintă o modalitate de evaluare a gradului în care elevii și-au însușit un anumit segment al programei, cum ar fi o temă sau o problemă mai complexă dintr-o temă.

Acesta permite abordarea unor domenii noi și realizarea unor conexiuni intercurriculare și transcurriculare, având un caracter integrator. El este întocmit fie pe baza unei bibliografii minimale, recomandate de profesor, fie pe baza unei investigații prealabile efectuată de elev. Referatul trebuie să cuprindă atât opiniile autorilor studiați cât și opinia elevului cu privire la problema analizată.

Portofoliul este metoda de evaluare ce urmărește progresiv, pe durate mari de timp, nivelul performanțelor școlare ale elevilor obținute în urma unor activități la care se folosesc metodele și tehnicile uzuale de evaluare: probele scrise, observația sistematică, proiectul, autoevaluarea, etc. Deoarece aceasta conține rezultatele obținute prin alte metode de evaluare, putem spune că portofoliul reprezintă cartea de vizită a elevului.

Este o modalitate eficientă de comunicare a rezultatelor școlare și a progreselor înregistrate de elev, ușurând astfel urmărirea evoluției elevului de la un semestru la altul, de la un an la altul sau chiar de la un ciclu de învățământ la altul.

Proiectul reprezintă o metodă complexă de evaluare, deoarece implică abordarea completă a unei teme și cuprinde de obicei și o parte practică experimentală. Proiectul poate fi realizat atât individual cât și în grup și necesită o perioadă mare de timp pentru realizare.

Această formă de evaluare este preferată în ultimii ani de elevi deoarece aceștia au posibilitatea să conceapă un proiect pe un subiect care îi interesează, astfel aceștia sunt foarte motivați

să realizeze un proiect bun și nu percep această metodă ca fiind una de evaluare.

Printre avantajele utilizării proiectului ca modalitate de evaluare se numără faptul că stimulează creativitatea, crește încrederea elevului în forțele proprii, dezvoltă abilități de gestionare a timpului, a emoțiilor (prin suținerea repetă a proiectelor în fața clasei), dezvoltă capacitatea de a lucra în echipă. Faptul că necesită mult timp pentru organizare, desfășurare și evaluare, existând astfel riscul ca interesul elevului față de proiect să scadă, reprezintă cel mai mare dezavantaj al acestei metode.

Autoevaluarea reprezintă o metodă de evaluare cu un grad formativ ridicat, prin implicarea elevilor în aprecierea propriilor rezultate, pe baza unor criterii de evaluare stabilite și comunicate anterior de către profesor în colaborare sau nu cu ei. Această metodă îi responsabilizează pe elevii față de activitatea școlară și le dezvoltă capacitatea de autocunoaștere. Autoevaluarea se poate realiza prin: autocorectare, autonotare controlată, notarea reciprocă între elevi, metoda de apreciere obiectivă a personalității.

Bibliografie:

1. Nicu, Adriana, Teoria și metodologia evaluării, 2014
2. Trandafir, Viorica, Teză de Doctorat - Metode tradiționale și alternative de evaluare în învățământul primar, 2013
3. Stoica, A. (2003), *Evaluarea progresului școlar. De la teorie la practică*, Ed. Humanitas Educațional, București
4. Radu, Ion (1981), *Teorie și practică în evaluarea eficienței învățământului*, București, E.D.P.

Rolul artei actorului în dezvoltarea cognitivă a copiilor

Prof. Enache Georgiana

Într-o lume în continuă schimbare, în care accentul se pune tot mai mult pe dezvoltarea holistică a copiilor, arta actorului își revendică un loc esențial în formarea cognitivă a celor mici. Dincolo de divertisment, teatrul devine un instrument pedagogic puternic, contribuind la formarea inteligenței emoționale, a gândirii critice și a abilităților de comunicare.

Jocul de rol – un exercițiu de imaginație și gândire

Pentru copii, jocul este forma cea mai naturală de învățare. Iar arta actorului se bazează pe jocul de rol, pe asumarea unei identități și pe explorarea unei situații. Când un copil interpretează un personaj, el nu doar se distrează, ci învață să vadă lumea prin ochii altcuiva. Acest proces dezvoltă empatia și capacitatea de a înțelege perspective diferite – abilități cognitive și sociale fundamentale.

Memoria, atenția și limbajul – stimulate prin teatru

Participarea la activități teatrale – fie ca spectatori, fie ca mici actori – stimulează memoria, concentrarea și dezvoltarea limbajului. Repetarea replicilor, înțelegerea mesajelor și comunicarea cu ceilalți presupun procese cognitive complexe, care se antrenează și se rafinează prin jocul teatral. Copiii învață să asculte activ, să rețină informații, să răspundă prompt și să își exprime ideile clar și coerent. Aceste abilități sunt transferabile în alte contexte educaționale, sprijinind performanța școlară și învățarea pe termen lung.

Gândirea creativă și rezolvarea de probleme

Arta actorului încurajează improvizația, adaptarea și flexibilitatea mentală. Într-o scenă, situațiile se pot schimba rapid, iar copilul trebuie să gândească pe loc, să caute soluții și să colaboreze cu ceilalți pentru a menține cursul acțiunii. Acest tip de gândire creativă este esențială într-o societate în care inovația și adaptabilitatea devin tot mai valoroase.

Construirea identității și încrederea în sine

Prin interpretarea diverselor personaje, copiii își explorează propriile emoții, temeri și aspirații. Teatrul devine astfel un spațiu sigur pentru autocunoaștere și exprimare. Aplauzele primite la finalul unei reprezentații nu sunt doar un semn de apreciere artistică, ci și o validare care contribuie la consolidarea stimei de sine.

Concluzie

Arta actorului este mult mai mult decât o formă de divertisment – este un mijloc prin care copiii își dezvoltă gândirea, empatia, creativitatea și încrederea în sine. Integrarea teatrului în educația timpurie nu este un moft, ci o investiție în formarea unor indivizi echilibrați, capabili să comunice, să colaboreze și să creeze. Așadar, să oferim copiilor șansa de a urca pe scenă – nu doar pentru a juca, ci pentru a descoperi lumea și pe ei înșiși.

Orientări Metodologice Moderne în Educația Fizică și Sport

Prof. Ionescu Adrian

Liceul de Arte „Constantin Brăiloiu” Târgu Jiu

Educația fizică și sportul (educația fizică și sportul) au evoluat considerabil dincolo de simpla predare a deprinderilor motrice sau a regulilor jocurilor sportive. Contextul actual, marcat de o digitalizare accelerată, de provocările sedentarismului și de o conștientizare crescândă a importanței sănătății și a bunăstării, impune adoptarea unor **orientări metodologice moderne**. Acestea vizează nu doar dezvoltarea fizică, ci și cea cognitivă, emoțională și socială a elevilor, promovând o participare activă și o înțelegere profundă a valorilor sportului.

Abordarea Centrată pe Elev și Individualizare

Modelul tradițional, axat pe predarea frontală și standardizată, este din ce în ce mai mult înlocuit de o **abordare centrată pe elev**. Aceasta recunoaște diversitatea nevoilor, intereselor și nivelurilor de dezvoltare ale fiecărui participant.

- **Diferențierea instruirii:** Profesorul adaptează sarcinile, materialele și metodele de predare la stilurile de învățare și la abilitățile individuale. De exemplu, în timpul unei lecții de baschet, unii elevi pot exersa driblingul de bază, în timp ce alții pot lucra la combinații mai complexe de dribling și pasare.
- **Învățarea prin descoperire și rezolvare de probleme:** Elevii sunt încurajați să exploreze soluții proprii pentru provocările motrice, dezvoltându-și gândirea critică și creativitatea. În loc să li se spună exact cum să execute o mișcare, li se oferă sarcini care necesită experimentare și adaptare.
- **Autonomie și responsabilitate:** Elevii sunt implicați în procesul de luare a deciziilor, de la alegerea activităților la stabilirea obiectivelor personale. Aceasta cultivă motivația intrinsecă și le dezvoltă abilitățile de autogestionare.

Implicații:

Profesorul devine un facilitator și un ghid, creând un mediu de învățare stimulant și personalizat, unde fiecare elev se simte valorizat și capabil să progreseze în ritm propriu.

Integrarea Tehnologiei în Procesul Didactic

Tehnologia nu mai este un auxiliar, ci o parte integrantă a metodelor moderne în educația fizică și sportul, oferind noi oportunități pentru monitorizare, analiză și angajament.

- **Dispozitive wearable și aplicații mobile:** Brățările de fitness, ceasurile inteligente și aplicațiile dedicate permit monitorizarea activității fizice (pași, calorii arse, ritm cardiac), oferind feedback instant și vizualizarea progresului individual.
- **Platforme video și analiza mișcării:** Înregistrările video ale execuțiilor motrice, urmate de analiza cu încetinitorul sau prin suprapunere, oferă elevilor și profesorilor informații prețioase pentru corectarea tehnicii.
- **Gamification (Ludificarea):** Utilizarea elementelor de joc (puncte, insigne, clasamente) în activitățile fizice crește motivația și implicarea elevilor, transformând exercițiile în experiențe distractive și competitive.

- **Realitatea virtuală (VR) și augmentată (AR):** Pot fi folosite pentru simularea unor medii sportive, antrenamente imersive sau pentru vizualizarea interactivă a anatomiei și biomecanicii mișcării.

Implicații:

Tehnologia transformă educația fizică și sportul într-o disciplină mai dinamică, interactivă și personalizată, oferind date concrete pentru evaluare și o motivație sporită pentru elevi.

Dezvoltarea Competențelor Transversale și a Educației pentru Sănătate

educația fizică și sportul modernă depășește obiectivele pur fizice, punând accent pe dezvoltarea integrală a elevului și pe promovarea unui stil de viață sănătos.

- **Competențe sociale și emoționale:** Activitățile sportive de echipă sau în grup cultivă lucrul în echipă, comunicarea, fair-play-ul, empatia, gestionarea emoțiilor și rezolvarea conflictelor.
- **Gândire critică și luarea deciziilor:** Elevii sunt încurajați să analizeze situații de joc, să elaboreze strategii și să ia decizii rapide și eficiente în timpul activităților fizice.
- **Alfabetizare fizică (Physical Literacy):** Un concept care subliniază importanța de a dezvolta nu doar abilități motrice, ci și cunoștințe, înțelegere și motivație pentru a se angaja în activități fizice pe tot parcursul vieții.
- **Educația pentru sănătate și bunăstare:** Orele de educația fizică și sportul abordează aspecte legate de nutriție, igienă, prevenirea accidentărilor, gestionarea stresului și importanța activității fizice regulate pentru sănătatea mentală și fizică.

Implicații:

educația fizică și sportul devine un domeniu cheie pentru formarea unor cetățeni responsabili, sănătoși și activi, capabili să-și gestioneze propria bunăstare și să contribuie pozitiv în comunitate.

Evaluarea Formativă și Feedback-ul Construit

Evaluarea nu mai este doar un instrument de notare finală, ci un proces continuu, care oferă informații relevante pentru îmbunătățirea învățării.

- **Feedback imediat și specific:** Profesorul oferă feedback constructiv în timpul activităților, ajutându-i pe elevi să înțeleagă unde au greșit și cum se pot îmbunătăți. Tehnologia poate facilita acest feedback.
- **Auto-evaluare și evaluare de către colegi:** Elevii sunt încurajați să-și analizeze propriile performanțe și să ofere feedback constructiv colegilor, dezvoltându-și abilitățile de observație și analiză critică.
- **Evaluarea procesului, nu doar a produsului:** Se pune accent pe efort, participare, progres individual și dezvoltarea competențelor, nu doar pe atingerea unor performanțe standardizate.
- **Portofolii de învățare:** Elevii își pot documenta progresul prin înregistrări video, jurnale de antrenament, reflecții personale, demonstrând evoluția lor de-a lungul timpului.

Implicații:

Evaluarea devine un instrument de învățare, motivând elevii să se autodepășească și să-și asume responsabilitatea pentru propriul progres.

Concluzii

Orientările metodologice moderne în educația fizică și sport transformă disciplina într-un domeniu dinamic și adaptabil, esențial pentru formarea holistică a elevilor. Prin centrarea pe nevoile individuale, integrarea inteligentă a tehnologiei, cultivarea competențelor transversale și adoptarea unei evaluări formative, educația fizică și sportul contribuie la dezvoltarea unor indivizi echilibrați, responsabili și activi fizic pe tot parcursul vieții. Această abordare modernă nu doar pregătește elevii pentru un viitor sănătos, ci îi echipează cu abilitățile necesare pentru a naviga complexitatea lumii contemporane.

Bibliografie

1. **Chiva, R. (2012).** *Didactica Educației Fizice și Sportului*. Editura Universității Naționale de Educație Fizică și Sport. (O referință solidă pentru didactica educația fizică și sportul în context românesc, incluzând abordări moderne).
2. **Bailey, R., et al. (2014).** *Physical Literacy: A Guide for Educators*. International Council for Sport Science and Physical Education (ICSSPE). (Explorează conceptul de alfabetizare fizică și implicațiile sale pedagogice).
3. **Kirk, D. (2010).** *Physical Education Futures*. Routledge. (Discută tendințele și provocările viitoare în educația fizică, inclusiv impactul tehnologiei și al societății).
4. **Graham, G., Holt/Hale, S. A., & Parker, M. (2013).** *Children Moving: A Reflective Approach to Teaching Physical Education*. McGraw-Hill Education. (Plezintă o abordare practică centrată pe elev pentru predarea educația fizică și sportul).
5. **Casey, A., & Jones, R. (Eds.). (2011).** *An Introduction to Sports Pedagogy*. Routledge. (Oferă o privire de ansamblu asupra teoriilor și practicilor pedagogice în sport).
6. **Jess, M., et al. (2019).** *The Role of Digital Technologies in Physical Education and Sport Pedagogy: A Systematic Review*. Journal of Teaching in Physical Education. (Analizează impactul și utilizarea tehnologiilor digitale în educația fizică și sportul).
7. **Siedentop, D., & Tannehill, D. (2000).** *Developing Teaching Skills in Physical Education*. Mayfield Publishing Company. (Un ghid practic pentru dezvoltarea competențelor didactice în educația fizică și sportul, cu accent pe managementul clasei și feedback).
8. **Ministerul Educației Naționale. (2017).** *Curriculum Național pentru disciplina Educație Fizică și Sport*. (Documentează orientările actuale din învățământul preuniversitar românesc, care integrează multe dintre principiile moderne).

Modalități de realizare a educației estetice în cadrul orelor de arte vizuale

*prof. dr. Ionescu Haidău Ana Daria
Liceul de Arte „Constantin Brăiloiu” Târgu Jiu*

Educația estetică în orele de arte vizuale este esențială pentru dezvoltarea armonioasă a elevilor, cultivându-le sensibilitatea, creativitatea și capacitatea de a aprecia frumosul. Iată câteva modalități prin care se poate realiza acest lucru, integrând diverse aspecte ale experienței artistice:

Explorarea și Analiza Operei de Artă

Această metodă este fundamentală pentru înțelegerea conceptelor estetice.

Observație ghidată: Profesorul direcționează atenția elevilor spre elemente specifice ale unei opere de artă (linie, formă, culoare, textură, compoziție, spațiu, lumină). Se pot folosi întrebări deschise precum: "Ce emoție îți transmite această lucrare?", "Cum a folosit artistul culoarea pentru a crea această stare?", "Ce observi în prim-plan/planul secund?".

Analiză comparativă: Se compară două sau mai multe opere de artă, aparținând aceluiași artist, aceluiași curent, sau chiar curente diferite, pentru a evidenția stiluri, tehnici și abordări estetice distincte. De exemplu, comparația între un peisaj romantic și unul impresionist.

Interpretare personală și discuții: Elevii sunt încurajați să-și exprime propriile păreri și interpretări, argumentându-le. Se creează un mediu propice dialogului, unde fiecare perspectivă este valorizată. Discuțiile pot aborda simbolistica, mesajul, contextul istoric și cultural al operei.

Vizite virtuale sau fizice la muzee și galerii: Interacțiunea directă cu operele de artă, fie și digital, le permite elevilor să experimenteze impactul vizual și emoțional al acestora într-un context autentic.

Activități practice de Creație Artistică

Experiența directă a procesului de creație este un pilon al educației estetice.

Experimentarea materialelor și tehnicilor: Elevii sunt încurajați să exploreze diverse materiale (creion, cărbune, acuarelă, acrilic, lut, materiale reciclabile) și tehnici (desen, pictură, modelaj, colaj, gravură, tehnici digitale). Această libertate de explorare stimulează inovația și înțelegerea proprietăților estetice ale fiecărui mediu.

Exerciții de compoziție: Se propun teme care vizează aplicarea principiilor de compoziție (echilibru, ritm, unitate, contrast, armonie, accent), ajutându-i pe elevi să conștientizeze modul în care elementele vizuale sunt organizate pentru a crea un întreg coerent și estetic.

Libertatea de expresie și originalitatea: Elevilor li se oferă spațiu să-și exprime ideile și emoțiile într-un mod personal, încurajându-se originalitatea și curajul de a experimenta. Feedback-ul constructiv al profesorului este esențial pentru a-i ghida fără a le îngreuna creativitatea.

Proiecte tematice: Se pot realiza proiecte de artă care abordează teme din viața cotidiană, istorie, literatură, sau teme abstracte, încurajând elevii să-și dezvolte o viziune personală și să o transpună vizual.

Integrarea Artelor Vizuale cu Alte Discipline și Experiențe Culturale

Educația estetică devine mai bogată atunci când arta este privită în contextul său larg.

Conexiuni interdisciplinare: Se pot explora legăturile dintre artele vizuale și muzică, literatură, istorie, geografie, științe. De exemplu, se poate analiza cum muzica influențează pictura abstractă, sau cum evenimentele istorice se reflectă în arta unei epoci.

Studii de caz despre artiști și curente: Prezentarea biografiei unor artiști importanți, a contextului în care au creat și a impactului operei lor, ajută la înțelegerea evoluției estetice și a rolului artei în societate.

Discuții despre rolul artei în societate: Se pot aborda subiecte precum arta publică, arta ca formă de protest, arta în publicitate, arta ca terapie, dezvoltând o înțelegere mai profundă a funcțiilor estetice și sociale ale artei.

Proiecte comunitare: Implicarea elevilor în proiecte artistice pentru comunitate (ex: picturi murale, expoziții școlare, decoruri pentru evenimente) le oferă ocazia de a vedea impactul direct al creației lor și de a dezvolta un sentiment de responsabilitate estetică.

Dezvoltarea Limbajului Estetic și a Gândirii Critice

Capacitatea de a vorbi și de a gândi critic despre artă este un semn al unei educații estetice solide.

Vocabular specific: Elevii sunt familiarizați cu termeni specifici artelor vizuale (perspectivă, clarobscur, simetrie, asimetrie, primar, secundar, complementar etc.) pentru a putea comunica eficient despre artă.

Argumentarea estetică: Se exersează capacitatea de a formula opinii argumentate despre valoarea estetică a unei lucrări, bazându-se pe principii artistice și pe propria percepție.

Autoreflexia: Elevii sunt încurajați să reflecte asupra propriilor procese creative, asupra intențiilor lor artistice și asupra rezultatelor obținute, dezvoltându-și o conștiință estetică.

Feedback constructiv: Profesorul oferă feedback nu doar pe aspectele tehnice, ci și pe cele estetice, încurajând elevii să-și îmbunătățească exprimarea artistică și să-și rafineze gustul.

Prin îmbinarea acestor modalități, orele de arte vizuale devin nu doar un loc de învățare a tehnicilor, ci și un spațiu vibrant pentru dezvoltarea sensibilității estetice, a gândirii critice și a creativității.

Ai dori să aprofundăm una dintre aceste modalități, sau ai în minte un exemplu specific de activitate pe care ai vrea să-l detaliem?

Modalități de Realizare a Educației Estetice în Cadrul Orelor de Arte Vizuale

Educația estetică reprezintă o dimensiune fundamentală a formării umane, contribuind la dezvoltarea sensibilității, a gândirii critice și a capacității de a percepe și crea frumosul. În contextul orelor de arte vizuale, această educație capătă o importanță deosebită, oferind elevilor instrumentele necesare pentru a decoda și a interacționa activ cu lumea vizuală. Scopul principal nu este doar acela de a forma viitori artiști, ci de a cultiva un public avizat și conștient, capabil să aprecieze diversitatea expresiilor artistice și să integreze valorile estetice în propria viață.

Abordări Didactice pentru Cultivarea Esteticului

Realizarea unei educații estetice eficiente în cadrul orelor de arte vizuale implică o combinație de metode și strategii didactice care transcend simpla transmitere de informații sau deprinderi tehnice. Este vorba despre crearea unui mediu propice explorării, reflecției și exprimării personale.

1. Explorarea Activa a Operei de Artă

Analiza și interpretarea critică a operelor de artă constituie un pilon esențial. Profesorul ghidează elevii în decodarea limbajului vizual, facilitând înțelegerea elementelor de bază – **linie**,

formă, culoare, textură, compoziție, spațiu și lumină. Nu se impune o singură interpretare, ci se încurajează dialogul și exprimarea opiniilor personale. Întrebări precum "Ce emoție îți transmite această lucrare și de ce?", "Cum a folosit artistul culoarea pentru a crea o anumită atmosferă?" sau "Ce mesaje sunt transmise prin simbolurile vizuale?" deschid calea spre o înțelegere mai profundă. **Comparația între opere de artă** din diferite perioade sau curente artistice (de exemplu, un portret renescentist versus unul cubist) ajută la identificarea diversității estetice și la înțelegerea evoluției artei. Vizitele, chiar și virtuale, la **muzee și galerii de artă** completează această experiență, oferind contactul direct cu creațiile artistice în contextul lor original.

2. Stimularea Creației Artistice Personale

Experiența directă a procesului creator este indispensabilă pentru dezvoltarea simțului estetic. Prin **experimentarea diverselor materiale și tehnici** (pictură, sculptură, grafică, colaj, instalație, artă digitală), elevii înțeleg limitările și posibilitățile fiecărui mediu și își dezvoltă propria voce artistică. Se pune accent pe **libertatea de expresie și originalitate**, încurajând elevii să-și transpună ideile și emoțiile în forme vizuale unice. Exercițiile practice nu ar trebui să se limiteze la reproducerea unor modele, ci să vizeze **rezolvarea de probleme artistice**, cum ar fi crearea unui echilibru într-o compoziție abstractă sau reprezentarea unei emoții folosind doar culori reci. Feedback-ul constructiv al profesorului este crucial, orientând elevul fără a-i îngradi inițiativa sau viziunea personală.

3. Integrarea Interdisciplinară și Contextuală

Educația estetică devine mai relevantă atunci când arta este privită în contextul său cultural și social. Realizarea de **conexiuni interdisciplinare** între artele vizuale și alte domenii precum literatura, muzica, istoria, geografia sau științele adâncește înțelegerea elevilor. De exemplu, explorarea influenței revoluției industriale asupra esteticii artistice sau analiza modului în care arta a reflectat evenimente istorice majore. Discuțiile despre **rolul artei în societate** – arta ca formă de protest, artă publică, artă terapeutică – contribuie la formarea unei conștiințe estetice mature și responsabile. **Proiectele comunitare**, cum ar fi realizarea de picturi murale pentru școală sau organizarea de mici expoziții, oferă elevilor ocazia de a vedea impactul direct al creației lor și de a înțelege responsabilitatea estetică.

4. Dezvoltarea Limbajului și a Gândirii Critice Estetice

Pentru a putea articula și argumenta judecăți estetice, elevii au nevoie de un **vocabular specific** domeniului artelor vizuale. Familiarizarea cu termeni precum "perspectivă", "clarobscur", "simetrie", "asimetrie", "contrast", "armonie" le permite să comunice eficient despre artă. Se încurajează **argumentarea estetică**, unde elevii își susțin opiniile despre o operă de artă bazându-se pe principii vizuale și pe percepția personală, nu doar pe gustul subiectiv. **Autorefecția** asupra propriului proces creativ – intențiile, dificultățile întâmpinate și soluțiile găsite – dezvoltă o conștiință estetică și capacitatea de auto-evaluare. Prin aceste demersuri, elevii nu doar învață "despre" artă, ci învață "să gândească" estetic.

Concluzii

Educația estetică în cadrul orelor de arte vizuale este un proces complex și dinamic, care depășește tehnicile de desen sau pictură. Ea implică dezvoltarea unei sensibilități rafinate, a capacității de a analiza și interpreta, a abilității de a crea și a curajului de a-și exprima propriile idei. Prin îmbinarea armonioasă a analizei critice, a creației practice, a contextualizării interdisciplinare și a dezvoltării limbajului estetic, profesorii pot forma tineri nu doar cu deprinderi artistice, ci cu o viziune estetică profundă, capabili să contribuie la îmbogățirea culturală a societății și să-și modeleze propria viață după principii de frumos și armonie.

Bibliografie

1. **Read, Herbert.** *Educația prin artă.* București: Editura Didactică și Pedagogică, 1968. (O lucrare fundamentală care subliniază importanța artei în dezvoltarea integrală a copilului.)
2. **Efland, Arthur D.** *Art and Cognition: Integrating the Visual Arts in the Curriculum.* New York: Teachers College Press, 2002. (Abordează rolul cognitiv al artei în învățare și dezvoltare.)
3. **Parsons, Michael J.** *How We Understand Art: A Cognitive Developmental Account of Aesthetic Experience.* Cambridge: Cambridge University Press, 1987. (Examinează etapele dezvoltării înțelegerii estetice.)
4. **Lowenfeld, Viktor, and Brittain, W. Lambert.** *Creative and Mental Growth.* 7th ed. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall, 1987. (Un text clasic despre legătura dintre dezvoltarea creativă și mentală prin artă.)
5. **Bordianu, Gabriela.** *Didactica Artelor Vizuale.* Iași: Editura Polirom, 2007. (O resursă specifică contextului românesc, utilă pentru metodica predării artelor vizuale.)
6. **Iliescu, Virginia.** *Estetică și Educație Estetică.* București: Editura Didactică și Pedagogică, 1999. (Oferă o perspectivă asupra conceptelor de bază ale esteticii și aplicabilitatea lor în educație.)

Ritmul Muzical: O Pulsatie Esențială a Experienței Umane și Artistice

Prof. Popescu Eleonora Camelia

Ritmul este, fără îndoială, unul dintre cele mai fundamentale și pervasive elemente ale muzicii, acționând ca o forță organizatoare care conferă formă și dinamism fluxului sonor. Dincolo de definiția sa tehnică, ritmul reprezintă o pulsatie inerentă vieții, regăsită în bătăile inimii, în mersul picăturilor de ploaie, în ciclul zi-noapte, sau în cadența vorbirii. În muzică, ritmul devine vehiculul prin care structurile sonore sunt percepute în timp, influențând profund experiența auditivă și emoțională a ascultătorului.

Componentele și Natura Ritmului Muzical

În esență, ritmul muzical se referă la organizarea sunetelor și a pauzelor în timp. Această organizare nu este întâmplătoare, ci este guvernată de o serie de elemente interconectate:

- Bătuta (Beat/Pulsul):** Reprezintă unitatea fundamentală a timpului muzical, o pulsație regulată și constantă, adesea implicită, care servește drept referință pentru toate celelalte elemente ritmice. Este "inima" muzicii, cea care dă senzația de mișcare continuă.
- Măsura (Measure/Bar):** Gruparea regulată a bătăilor în unități mai mari, indicate de obicei prin linia de măsură. Măsurile sunt organizate conform unei **indicatii de tact** (de exemplu, 4/4, 3/4, 6/8), care specifică numărul de bătăi dintr-o măsură și valoarea notei care primește o bătaie. Aceasta creează o structură metrică, cu bătăi accentuate și neaccentuate, ce conferă muzicii un caracter specific (de exemplu, binar, ternar).
- Tempo-ul:** Viteza cu care se succed bătăile. Tempo-ul influențează direct caracterul unei piese muzicale, putând varia de la adagio (foarte lent) la presto (foarte rapid). Alegerea tempo-ului este crucială pentru expresivitatea ritmică.
- Durata Notelor și a Pauzelor:** Ritmul este creat prin succesiunea variată a notelor și pauzelor de diferite durate (întregi, jumătăți, pătrimi, optimi etc.). Interacțiunea dintre aceste durate creează modele ritmice specifice, definind "melodia" ritmului.
- Sincopa:** O deplasare deliberată a accentului ritmic de pe o bătaie puternică pe una slabă sau pe o porțiune de timp situată între bătăi. Sincopa creează o tensiune și o energie ritmică, fiind o caracteristică definitorie în genuri precum jazz-ul sau muzica latino.
- Poliritmia:** Suprapunerea simultană a două sau mai multor ritmuri independente, cu tacturi sau accente diferite. Aceasta creează o textură ritmică complexă și adesea disonante, prezentă în special în muzica africană, dar și în lucrări contemporane.

Rolul și Impactul Ritmului în Muzică și Experiența Umană

Ritmul nu este doar un element tehnic; el este un motor al expresivității muzicale și are un impact profund asupra percepției și comportamentului uman:

- Forța Dinamică și Emoțională:** Ritmul conferă muzicii energia, mișcarea și pulsul vital. Un ritm alert poate induce entuziasm și euforie, în timp ce un ritm lent și regulat poate transmite calm sau melancolie. Variațiile ritmice creează tensiune și rezoluție, contribuind la dramatismul unei compoziții.
- Identitatea Stilistică și Culturală:** Ritmurile sunt adesea definitorii pentru anumite genuri muzicale sau culturi. Samba braziliană, flamenco-ul spaniol, ritmurile complexe din muzica clasică

indiană sau groove-urile hip-hop sunt exemple elocvente ale modului în care ritmul modelează identitatea muzicală și culturală.

- **Facilitator al Mișcării:** Conexiunea dintre ritm și mișcare este intrinsecă. Ritmul muzical este cel care ne îndeamnă să dansăm, să batem din picior sau să mărșăluim, având aplicații practice în dans, sport și terapie.

- **Element de Coeziune:** Ritmul asigură coeziunea temporală a unei piese muzicale, legând diferitele secțiuni și elemente într-un întreg coerent. Este coloana vertebrală pe care se construiesc melodia și armonia.

- **Impact Cognitiv:** Percepția ritmului implică procese cognitive complexe, inclusiv anticipare, sincronizare și recunoaștere de modele. Studiile neuroștiințifice au arătat că ritmul activează multiple arii cerebrale, influențând memoria, atenția și coordonarea.

Tendențe Actuale și Studii Asupra Ritmului

În muzica contemporană și în cercetarea academică, interesul pentru ritm rămâne la fel de intens:

- **Ritmul în Muzica Electronică și Digitală:** Producția muzicală modernă utilizează adesea software-uri avansate pentru a crea ritmuri de o precizie și complexitate inegalabile, explorând texturi sonore noi și pattern-uri repetitive ce induc stări hipnotice.

- **Neuroștiința Ritmului:** Cercetările actuale se concentrează pe modul în care creierul procesează ritmul, pe beneficiile sale terapeutice (ex: în terapia prin muzică pentru tulburări de mișcare) și pe rolul său în dezvoltarea cognitivă.

- **Ritmul și Interacțiunea Umană:** Studiile explorează cum ritmul influențează interacțiunile sociale, sincronizarea în grupuri și coeziunea comunitară, de la ritualuri antice la concerte moderne.

Concluzie

Ritmul muzical este mult mai mult decât o simplă secvență de sunete în timp; el este o forță vitală care dă viață muzicii și rezonază profund cu experiența umană. De la pulsația ancestrală a tobelor la structurile ritmice sofisticate ale simfoniilor moderne și la beat-urile programate digital, ritmul continuă să fie un domeniu inepuizabil de explorare artistică și științifică, confirmându-și statutul de element esențial al limbajului universal al muzicii.

Bibliografie

1. **Honing, H. (2018).** *The Origins of Musicality: What Makes Us Musical*. MIT Press. (Explorează bazele cognitive ale muzicalității, inclusiv percepția ritmului).
2. **London, J. (2004).** *Hearing in Time: Psychological Aspects of Musical Meter*. Oxford University Press. (O lucrare fundamentală despre aspectele psihologice ale metricii muzicale).
3. **Lerdahl, F., & Jackendoff, R. (1983).** *A Generative Theory of Tonal Music*. MIT Press. (Deși se concentrează pe muzica tonală, include o analiză detaliată a structurilor ritmice și metriche).
4. **Stravinsky, I. (1947).** *Poetics of Music in the Form of Six Lessons*. Harvard University Press. (Deși nu este o lucrare academică, oferă perspective valoroase ale unui compozitor celebru asupra ritmului și altor elemente muzicale).
5. **Temperley, D. (2004).** *The Cognition of Basic Musical Structures*. MIT Press. (Analizează modul în care mintea umană procesează elementele fundamentale ale muzicii, inclusiv ritmul).
6. **Fraisse, P. (1982).** *Rhythm and Tempo*. In D. Deutsch (Ed.), *The Psychology of Music*. Academic Press. (Un capitol clasic dintr-o lucrare de referință despre psihologia muzicii, dedicat ritmului și tempo-ului).

Arta, voluntariatul și relațiile interumane

*Profesor - arte plastice, Cornoiu Carmen-Victoria
Liceul de Arte „Constantin Brăiloiu”, Târgu Jiu*

Ce poate fi mai bun, mai frumos și mai constructiv decât produsul dintre artă, voluntariat și relațiile interumane?

Pentru că relațiile interumane sunt interacțiuni care ne oferă oportunitatea de a învăța și de a ne dezvolta împreună cu cei din jurul nostru, arta vine în ajutorul acestor relații, umplându-le de culoare și de frumos, iar voluntariatul consolidează bazele valorilor morale și le înobilează.

Plecând de la acest produs, Liceul de Arte „Constantin Brăiloiu” din Târgu Jiu a dezvoltat un parteneriat împreună cu Centrul de Zi „Christian”, proiect în care a fost valorificată creativitatea, imaginația, cât și relațiile interumane, dintre elevii liceului și persoanele cu dizabilități din Centrul de Zi „Christian”. Astfel, un banal gard de la complexul de recreație al Asociației Persoanelor cu Handicap din Oltenia s-a transformat în artă, culoare și bucurie.

Complexul de recreație al Asociației Persoanelor cu Handicap din Oltenia este un loc unde, adesea, persoanele cu dizabilități își desfășoară diverse activități recreative, iar transformarea gardului exterior prin culoare și forme a adus energie pozitivă acestui loc.

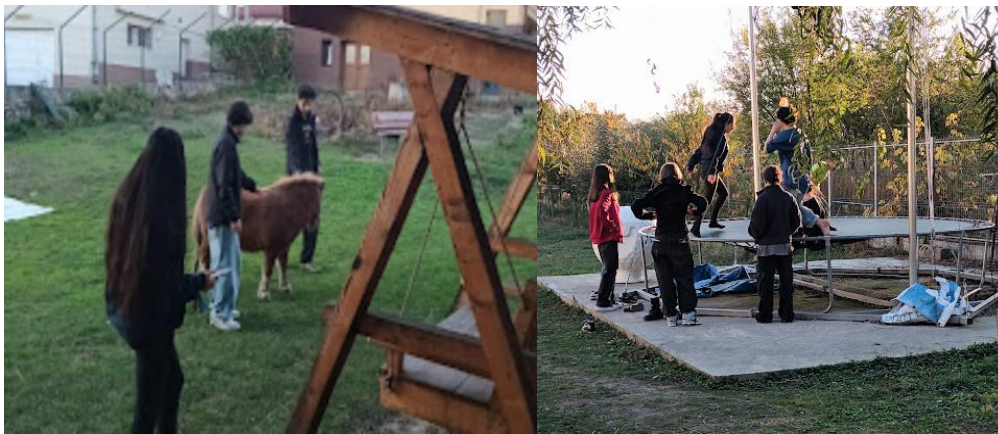
Totodată implicarea elevilor, și nu numai, în activitățile de voluntariat, are un rol important în dezvoltarea personalității lor, prin conturarea valorilor după care se ghidează în viață. Atât elevii cât și adulții își conturează bine setul de valori, învață să aprecieze valorile, bucuriile pe care le-au creat celor din jur, setându-și astfel obiective mai realiste în viață. Prin colaborare, susținere și înțelegere se poate crea o lume mai bună și se poate da o șanșă în plus educației.

Viziunea elevilor de la Liceul de Arte „Constantin Brăiloiu”, din Târgu Jiu în transformarea gardului a reprezentat o alegorie inspirată din operele a doi mari artiști: Constantin Brâncuși, promotorul sculpturii moderne, și neoimpresionistul Vincent van Gogh, a cărui pictură a impresionat profund arta secolului al XIX-lea.

Această activitate nu a adus un plus de energie doar spațiului unde s-a desfășurat, ci și participanților. Elevii și-au dezvoltat empatia și au învățat lecții importante despre diversitate și solidaritate, iar persoanele cu dizabilități au avut ocazia de a-și exprima creativitatea și să se simtă parte activă a comunității. Interacțiunea dintre cele două grupuri, pe lângă creativitate și productivitate, a fost plină de bucurie și efervescență.

Activitățile din cadrul parteneriatului au demonstrat încă o dată importanța artei și a voluntariatului în formarea și consolidarea personalității morale și a comportamentului unei persoane și cât de importante sunt parteneriatele dintre școli și centre comunitare în promovarea incluziunii sociale.

Voluntariatul presupune schimb de idei, servicii, oportunități de a cunoaște oameni noi, de a lega tot felul de relații cu aceștia, implicare, dăruire, empatie, compasiune, bunătate, voință, iubire, înțelegere, toleranță și respect. În urma parteneriatului și a activităților desfășurate s-a demonstrat că voluntariatul are valențe educative extraordinare, fiind o formă de învățare și de educație prin acțiune practică.

Bibliografie:

-Legea privind activitățile de voluntariat în România, nr. 78/24 iunie

<http://legislație.just.ro/Public/DetaliiDocument/159292>

-Rolul voluntariatului în dezvoltarea personalității tinerilor

<http://ploiestiulnostru.ro>

Utilizarea hărților Mentale în orele de Chimie

Prof. Stan Alina – Riana – Colegiul Național „Ana Aslan” Timișoara
Prof. Mariana – Angelica Enache – Liceul Tehnologic „Mihai Viteazu” Vulcan

Harta minții (engleză *mind map*, *mind mapping*, franceză *Carte heuristique*, *carte mentale*) este o reprezentare grafică de idei, sub formă arborescentă, cu „ramuri” radiale, care pornesc de la un subiect unic, principal, înscris în mijlocul unei pagini albe.

În dicționarul *Grand dictionnaire terminologique* (Marele dicționar terminologic), elaborat de *Office québécois de la langue française* se definește astfel termenul *cognitive map* (*mind map*): „Harta minții este o reprezentare grafică a concepției mintale care permite să se structureze gândirea și ideile proprii, referitoare la un obiect particular.”

Ideile principale „sunt emise” de la subiectul central, în toate direcțiile, similar cu spițele unei roți, iar idei asemănătoare se ramifică din aceste „ramuri”. Graficul utilizează imagini și simboluri, cuvinte, linii, săgeți, fonturi de text variate, de diferite mărimi, diferite culori. *Harta minții* este o marcă înregistrată de *Organization Buzan* (Organizația Buzan). Formalizarea *Mind Map* a fost efectuată de psihologul și personalitatea TV Tony Buzan, care a introdus termenul „*mind map*”, pentru prima dată, la BBC TV. Tony Buzan a explicat tehnica grafică a Hărții Minții în articolul *What is a Mind Map*

Alcătuirea Mind Map:

- Nod central;
- Legături etichetate;
- Ramuri cu sub-noduri;

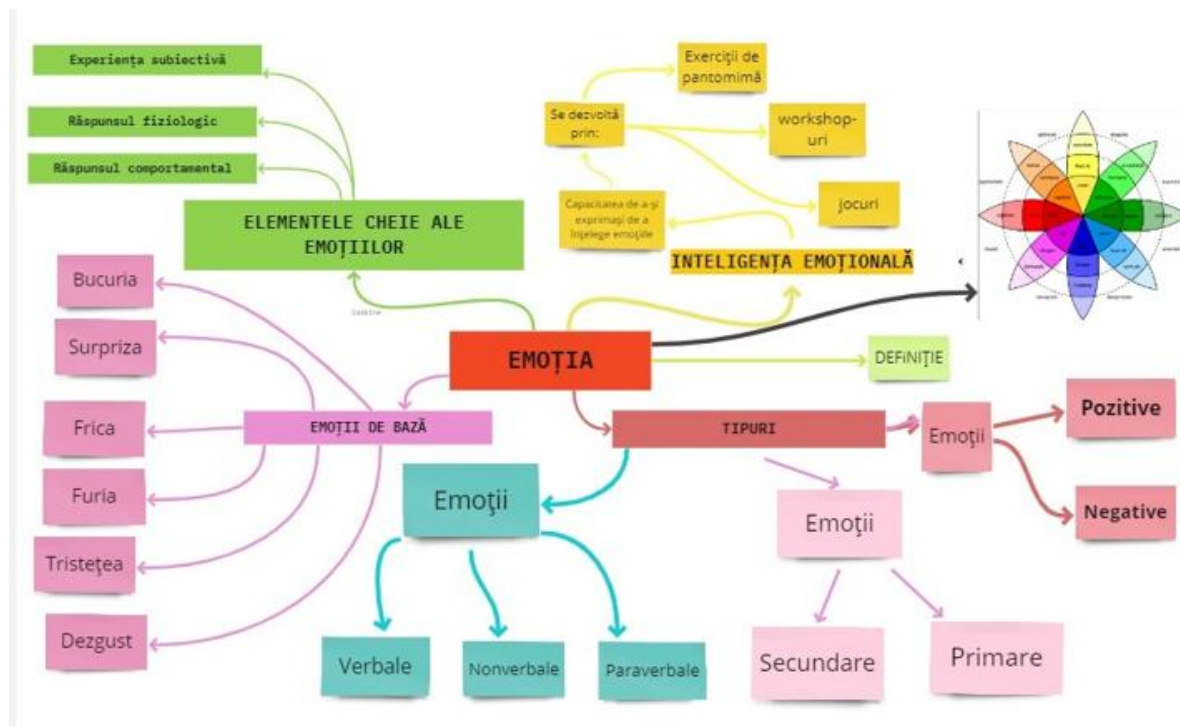

Utilizări ale Mind Map:

- Organizarea structurii de cunoștințe și clasificarea informației;
- Prezentarea informației – o mai bună înțelegere a unui text și memorarea ideilor principale;
- Învățare și memorare;
- Planificare (timp de studiu, evenimente, prezentări, proiect);
- Rezolvarea de probleme prin îmbunătățirea funcțiilor cognitive de gândire;
- Brainstorming – Creativitate;
- Luarea de notițe și sintetizarea unui text sau a unei prezentări;
- Luarea de decizii;

Trebuie făcută observația că două Mind Map care reprezintă același subiect, dar au fost realizate de două persoane diferite, vor arăta diferit. Acest lucru se întâmplă deoarece fiecare persoană are propriile modalități de gândire logică și propriile cunoștințe adunate din experiență care se vor reflecta în Mindmap. De asemenea, o aceeași persoană poate să realizeze, pentru același subiect, reprezentări diferite la momente de timp diferite.

Hartă mentală realizată în cadrul proiectului Dirigenția, 2023 – Asociația SELLification4EDUcation și utilizată la ora de Consiliere și Orientare

În continuare, sunt prezentate aplicații care ne ajută să realizăm Hărți Mentale online la orele de chimie și nu numai.

Microsoft Word este unul dintre software-urile flexibile pe care le putem folosi pentru a ne organiza gândurile și perspectivele. Microsoft Word este, de asemenea, un instrument excelent în crearea unei hărți conceptuale. Poate oferi instrumente enorme pentru a face hărțile noastre mai atractive și mai cuprinzătoare la vedere.

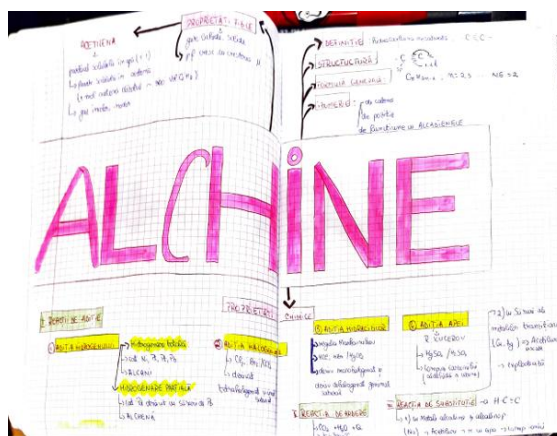
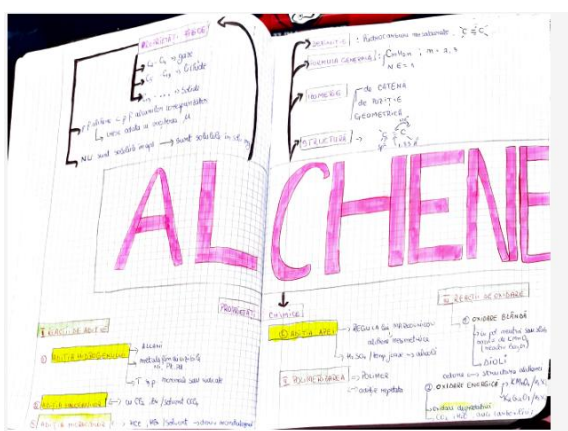
MindOnMap este un instrument de organizare online care se poate accesa gratuit și care ajută la crearea unei hărți conceptuale

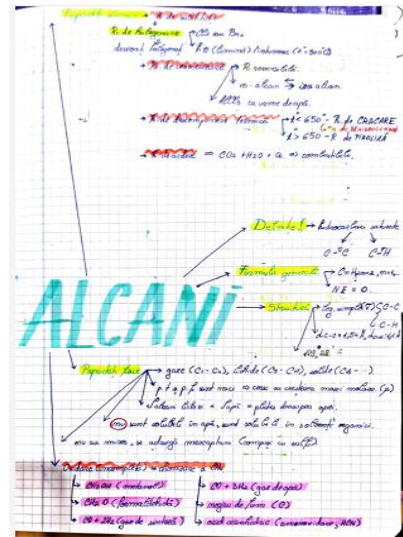
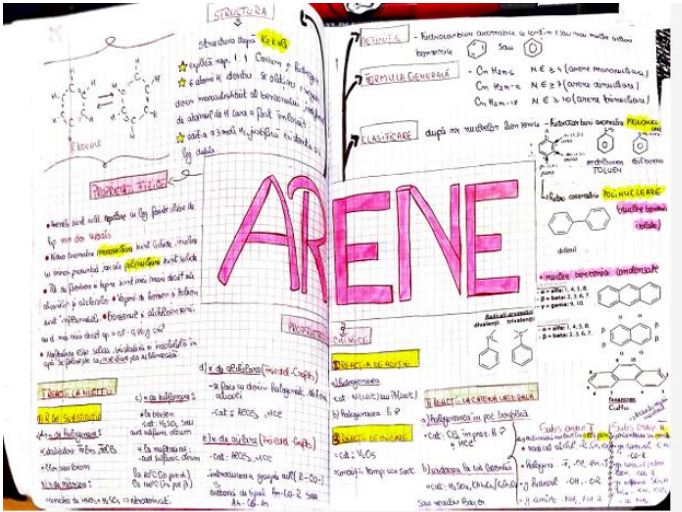
Hărțile conceptuale sunt o foarte bună modalitate de organizare a conținuturilor predate, dar pot fi foarte utile și în evaluare sau pur și simplu pentru învățare eficientă și logică, folosind o modalitate de realizare a unei hărți conceptuale cu ajutorul unei aplicații ce poate fi găsită accesând link-ul **GoConqr – Changing the way you learn**

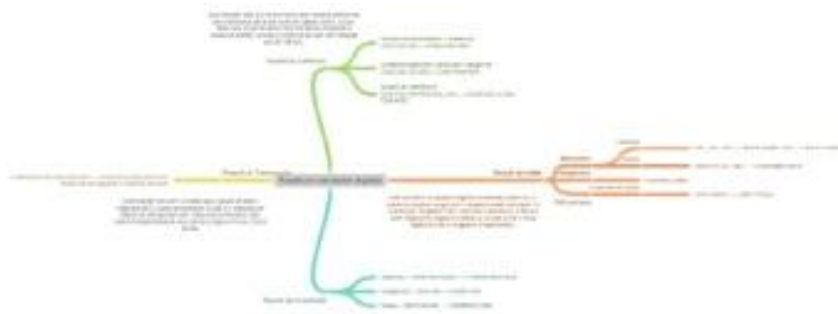
Mindomo este un software colaborativ de Hărți Mentale, Hărți conceptuale, Schițe și diagrame Gantt, care editează în timp real și offline, asistat IA, cu sute de șabloane ușor de utilizat **Miro** (<https://miro.com/>), cunoscută până în martie 2019 sub denumirea de RealtimeBoard, este o platformă online ce servește ca o tablă colaborativa, oferind utilizatorilor posibilitatea de a lucra eficient împreună. Creată inițial ca instrument pentru managementul proiectelor, platforma pune la dispoziție numeroase oportunități de predare și învățare în mediul online. Odată ce contul este setat, se poate crea primul panou alegând un șablon sau optând pentru opțiunea de tablă goală care se poate popula cu orice conținut de care aveți nevoie. Dacă nu intenționați să creați un brainstorming, o hartă mentală sau să lucrați la orice altă activitate specifică în timpul sesiunii dvs. online, este recomandat să alegeți opțiunea de tablă goală, deoarece șabloanele sunt încă disponibile pentru dvs. după ce ați intrat în tablă albă.

Ayoo este un instrument online de cartografiere a minții cu multe capacități incredibile de cartografiere a minții. Este unul dintre acele programe de cartografiere mentală care posedă o gamă largă de caracteristici. Acest program a introdus funcții extinse dincolo de maparea minții. Ayoo este acum folosit pentru managementul sarcinilor, în planificarea unui proiect, desfășurarea de întâlniri și altele și are gata făcute șabloane de organigrame, hărți mentale, hărți radiale și hărți mentale organice

Hărți Mentale – Recapitulare – HIDROCARBURI Clasa a XI-a

Public Reactii ale compusilor organici

2 years ago

Reacții chimice

2 years ago

A fi cool, fără alcool!

3 years ago

Public: DE CE ÎNVĂȚ? img 6

3 years ago

Public: „A ÎNVĂȚA SĂ ÎNVEȚI !”

sunt reacțiile care duc la formarea unor compuși nesaturați prin eliminarea, de la doi atomi de carbon vecini, a unor atomi sau grupe de atomi care pot forma împreună o moleculă stabilă, precum o moleculă de apă, de hidrogen sau de hidracid.

Reacții de Eliminare

- Reacția de deshidratare a etanolului
 $CH_3-CH_2-OH \rightarrow CH_2=CH_2+H_2O$
- Dehidrohalogenarea compusilor halogenati
 $CH_3-CH_2-Cl-(HO-) \rightarrow CH_2=CH_2+HCl$
- Reacții de esterificare
 $CH_3-CH_2-OH+HO-CH_2-CH_3 \rightarrow CH_3-CH_2-O-CH_2-CH_3+H_2O$

Reacții de Substitue

- Sulfonare : $C_6H_6+HO-SO_3H \rightarrow C_6H_5SO_3H+H_2O$
- Halogenare : $CH_4+Cl_2 \rightarrow CH_3Cl+HCl$
- Nitrare : $C_6H_6+HNO_3 \rightarrow C_6H_5NO_2+H_2O$

Reacții de Transpozie

$CH_3-CH_2-CH_2-CH_2-CH_2-CH_3 \rightleftharpoons CH_3-CH(CH_3)-CH_2-CH_3$
Reacții de transpozie in sisteme saturate

sunt reacțiile prin care un atom sau o grupă de atomi migrează dintr-o parte a moleculei în alta. Un exemplu de reacție de transpozie este reacția de izomerizare care constă în transformarea unui compus organic într-un izomer al său.

Reacții ale compusilor organici

Reacții de Aditie

- Polimerizarea
- Amonomerilor vinilici
- Grasimile
- Propenei
- Acetilenei
- Bromurarea
- Hydrogenarea

sunt specifice compusilor organici nesaturați având loc cu scindarea legăturii π (pi) dintr-o legătură dublă sau triplă. Se scindează o legătură π din molecula substratului, și fiecare atom implicat în legătura multiplă se unește printr-o nouă legătură σ de un fragment al reactantului.

BIBLIOGRAFIE:

1. https://ro.wikipedia.org/wiki/Harta_minții
2. <http://rom.explainwell.org/index.php/table-of-contents-map-your-knowledge/what-is-a-concept-map/>
3. <https://www.mindonmap.com/ro/blog/make-a-concept-map-in-word/>
4. <https://www.goconqr.com/>
5. <https://www.mindonmap.com/ro/concept-map-maker-online/>
6. <https://www.mindomo.com/ro/>
7. <https://miro.com/>
8. <https://www.mindonmap.com/ro/blog/ayoa-review/>

Exemplu de utilizare a instrumentelor digitale 3.0 la ora de limba română

Prof. Deaconescu Camelia

Captarea și menținerea atenției elevilor este o mare provocare pentru fiecare profesor. Fiecare zi vine cu provocarea de a construi lecții cu un grad ridicat de atractivitate pentru a preîntâmpina pierderea interesului elevului și a reduce către minim dezavantajele predării online. Pe parcursul anului, am folosit atât predarea online sincronă sau asincronă, cât și predarea față în față, fizic. Voi ilustra câteva exemple de activități de învățare, proiectate după modelul *Evocare – Configurarea sensului – Reflecție*.

Prin activitățile propuse, am avut ca scop dezvoltarea autocunoașterii la copiii implicați și creșterea încrederii în sine prin inteligență emoțională și socială, care pornește prin explorarea unor cunoștințe deja dobândite. În proiectarea activităților, am ținut cont de recomandările Uniunii Europene privitoare la competențele referitoare la învățarea durabilă până în anul 2030 și la recomandările acesteia privitor la multele locuri de muncă necunoscute încă datorită dezvoltării rapide date de tehnologie. Din seria celor opt competențe cheie, am dorit să propun activități prin care elevii să contribuie la o dezvoltare a competențelor digitale, a competenței de a învăța să înveți, a competențelor sociale și civice, dar și cele de sensibilizare și expresie culturală. Sigur, activitățile propuse nu dezvoltă în totalitate aceste competențe, ci reprezintă un început pentru ca elevii să descopere anumite aptitudini pe care le au și pe care le pot dezvolta în continuare prin alte activități.

Scenariu didactic

Unitatea de învățare: *Mărturii din trecut*

Subiectul lecției: *Rezumatul*

Competențe specifice

2.2 Rezumarea unor texte, cu grade diferite de dificultate

3.1 Redactarea unui rezumat, a unui text, pe un subiect la alegere, având în vedere etapele procesului e scriere și structurile specifice, pentru a comunica idei și informații sau pentru a relata experiențe trăite sau imaginate.

Obiective operaționale:

O1 Să citească expresiv fragmentele textului

O2 Să desprindă ideile principale O3 Să stabilească ordinea întâmplărilor

O4 Să rezume fragmentul dat

Valori și atitudini:

- Cultivarea interesului pentru lectură
- Stimularea gândirii reflexive și critice
- Cultivarea interesului pentru lectura de plăcere

Evocarea (10-15min)

Activitatea 1

- Copiii au pe bancă coduri QR.
- Sunt invitați să le scaneze.
- Vor descoperi tema și scopul lecției pe care le prezintă și profesorul.
- Pe grupul clasei este generat un alt cod.

După scanare vor descoperi o serie de idei. Li se solicită să asocieze ideile cu fragmentele textului oferit de manual. După lectura textului remarcă că toate ideile corespund unui singur fragment.

Activitatea 2

Profesorul notează pe tablă exemplele și prin conversație euristică stabilesc ideea corectă. Elevii vor argumenta de fiecare data alegerea făcută. Se reactualizează importanța utilizării unor timpuri verbale, eliminarea detaliilor, lipsa vorbirii directe.

Realizarea sensului (25-30min)

Activitatea 1 O3, O4

Elevii vor extrage ideea principală aferentă fiecărui fragment, ținând cont de regulile reactualizate anterior. Se notează planul simplu. Realizează rezumatul textului, prin activități dirijate de învățare. Metodele și procedeele aplicate în această secvență sunt observația sistematică și conversația euristică.

Profesorul esențializează conținuturile noi, iar elevii notează în caiete schema de la tablă.

Reflecția (5-10min)

Prin conversație euristică se vor stabili greșelile frecvent întâlnite în realizarea și redactarea rezumatului. Elevilor li se cere să-și aprecieze activitatea. Profesorul indică tema pentru acasă.

Un alt exemplu în care am folosit aplicații digitale a fost pentru dezvoltarea competenței specifice 1.4 Participarea la interacțiuni verbale cu mai mulți interlocutori, având în vedere cantitatea și relevanța informației transmise și primite,

Pentru competența specifică 1.4, elevii vor întreprinde de o călătorie pe urmele lui Caragiale. Aceștia vor fi capabili la finalul activității să identifice elemente de biografie, să numească opere caragialiene. Se vor cultiva valori și atitudini precum:

- cultivarea interesului pentru lectură;
- stimularea gândirii reflexive și critice;

Momentul este inclus în etapa activităților de pre-lectură. Pentru prezentarea biografică a scriitorului am folosit un tur GoogleEarth360. Elevii au început călătoria de la Muzeul –Casa memorială I.L. Caragiale Au trecut pe la Ploiești, aflând unde a studiat și cu viteză s-au avântat la Iași. Următoarea oprire a fost acasă la la Vasile Pogor, unde au întâlnit mulți prieteni de la Junimea. Drumul i-a purtat spre București, la Teatru Național, apoi au plecat spre Berlin. S-au întors triști la Cimitirul Bellu. Pe parcursul călătoriei s-au mai abătut câteva străzi mai la stânga sau mai la dreapta.

Scenariu didactic:

Unitatea de învățare: *Călătoria*

Subiectul lecției: *Text narativ. Personajele*

Competențe specifice:

2.3 Prezentarea unor răspunsuri personale, creative și critice pe marginea unor texte diverse.

Obiective operaționale:

O1 Să identifice caracteristicile morale și fizice ale personajului.

O2 Să precizeze modalitățile de caracterizare.

O3 Să precizeze relațiile între personaje.

Valori și atitudini:

- Cultivarea interesului pentru lectură
- Stimularea gândirii reflexive și critice
- Cultivarea interesului pentru lectura de plăcere

Realizarea sensului (25-30min)

Activitatea 1

Prin conversație euristică, am identificat trăsăturile literare ale personajului Goe, precizând și mijloacele de caracterizare.

Elevii au notat în caiete trăsăturile personajului și fragmentele relevante în acest sens.

Activitatea 2

Pentru realizarea acestei activități, am folosit un instrument digital – Canva.

Le-am propus elevilor să realizeze un poster în care Goe să se prezinte. Exercițiu cere elevilor să evidențieze trăsăturile pozitive ale personajului, prin schimbarea unghiului din care sunt interpretate acțiunile.

Instrumentele digitale s-au integrat perfect în cadrul lecțiilor. Acestea au oferit copiilor posibilitatea de a învăța prin joc mai ales că motivația copiilor pentru studiu a cunoscut o mare scădere în acest context, al școlii de acasă.

**Revista Orpheus – revista elevilor și cadrelor didactice de la
Liceul de Arte „Cosntantin Brăiloiu” Târgu Jiu**

